

bb 68. időjárás-jelentés

tm vm

1965. január 19.

a meteorológiai intézet jelenti január 19-én, kedden 19 órakor:  
napközben átmenetileg felszakadozó felhőzet

várható időjárás szerda estig: napközben átmenetileg felszakadozó felhőzet, legfeljebb egy-kétphelyen futó havazással. mérsékelt, időnként élénk északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán mínusz 1, plusz 3 fok között./mti/

- . -

bb 69. megnyílt a nemzetközi újságíró szervezet esti tanfolyama

tm/m/sr

1965. január 19.

kedden este a magyar sajtó házában ünnepélyesen megnyílt a nemzetközi újságíró szervezet budapesti újságíró továbbképző központjának első esti tanfolyama. a tanfolyam hallgatói a röviddel ezelőtt felszabadult, illetve a még imperialista-ellenes felszabadulási harcukat vívó országokból hazánkban tanuló - az újságírás iránt érdeklődő - egyetemi diákok soraiból kerülnek ki.

Gábor Pálnak, az iskola igazgatójának megnyitó szavai után szakasits Árpád, a muosz elnöke és Jiri Meisner, a nemzetközi újságíró szervezet főtitkára üdvözölte a hallgatókat. a magyarországon tanuló afrikai diákok szervezetének vezetősége nevében Mfendun Zacharie mondott köszönetet. a megnyitó ünnepségen a magyar újságírók országos szövetségének és a nemzetközi újságíró szervezetnek több vezetője is részt vett./mti/

...-

20.30/-n

-46-

203E

P-d

**M.T.I.**

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1965. január 20.

bb 1. épül a várbeli lovagterem

i ni/tm/m/zs

1965. január 20.

a budai várnegyed 122 megrongálódott lakóépülete közül eddig mintegy 80-at újítottak fel, több mint 70 millió forint költséggel. a palota helyreállítása során elkészült többek között a du-naparti nomlokat, a hozzá tartozó tetőszerkezettel. lényegében befejeződött a keleti és nyugati felvezető út építése is, s megfelelő ütemben halad a lovagterem és nomlokatának helyreállítása. megkezdték a déli kert tereprendezését is. a várkert előrelátnatól 1966 tavaszán nyílik meg a nagyközönség számára. /mti/

...-

bb 2. két évtized eredményeiről ad számot a 10. nemzeti kiállítás és az 5. országos iparművészeti tárlat - plesnivy károly nyilatkozata

i tf/tm/m/fm

1965. január 20.

a 10. nemzeti kiállítás és az 5. országos iparművészeti tárlat lesz a felszabadulási jubileumi esztendő két legnagyobb képzőművészeti eseménye. az előkészületekről plesnivy károly, a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára nyilatkozott az mti-nek:

- mindkét tárlattal művészetünk két évtizedes fejlődéséről, eredményeiről adunk számot.

/folyt.köv./

-1-

bb 68. időjárásjelentés

tm vm

1965. január 19.

a meteorológiai intézet jelenti január 19-én, kedden 19 órakor:

napközben átmenetileg felszakadozó felhőzet

várható időjárás szerda estig: napközben átmenetileg felszakadozó felhőzet, legfeljebb egy-kétphelyen futó havazással. mérsékelt, időnként élénk északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán mínusz 1, plusz 3 fok között./mti/

-. -

bb 69. megnyílt a nemzetközi újságíró szervezet esti tanfolyama

tm/m/sr

1965. január 19.

kedden este a magyar sajtó házában ünnepélyesen megnyílt a nemzetközi újságíró szervezet budapesti újságíró továbbképző központjának első esti tanfolyama. a tanfolyam hallgatói a röviddel ezelőtt felszabadult, illetve a még imperialista-ellenes felszabadulási harcukat vívó országokból hazánkban tanuló - az újságírás iránt érdeklődő - egyetemi diákok soraiból kerülnek ki.

Gábor Pálnak, az iskola igazgatójának megnyitó szavai után szakasits Árpád, a muosz elnöke és Jiri Meisner, a nemzetközi újságíró szervezet főtitkára üdvözölte a hallgatókat. a magyarországon tanuló afrikai diákok szervezetének vezetősége nevében Mfundun Zacharie mondott köszönetet. a megnyitó ünnepségen a magyar újságírók országos szövetségének és a nemzetközi újságíró szervezetnek több vezetője is részt vett./mti/

-. -

20.30/-n

-46-

203E

P-é

**M.T.I.**

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. január 20.

bb 1. épül a várbeli lovagterem

i ni/tm/m/zs

1965. január 20.

a budai várnegyed 122 megrongálódott lakóépülete közül eddig mintegy 80-at újítottak fel, több mint 70 millió forint költséggel. a palota helyreállítása során elkészült többek között a du-naparti nomlokzat, a hozzá tartozó tetőszerkezettel. lényegében befejeződött a keleti és nyugati felvezető út építése is, s megfelelő ütemben halad a lovagterem és nomlokzatának helyreállítása. megkezdték a déli kert tereprendezését is. a várkert előrelátólag 1966 tavaszán nyílik meg a nagyközönség számára. /mti/

-. -

bb 2. két évtized eredményeiről ad számot a 10. nemzeti kiállítás és az 5. országos iparművészeti tárlat - plesnivy károly nyilatkozata

i tf/tm/m/fm

1965. január 20.

a 10. nemzeti kiállítás és az 5. országos iparművészeti tárlat lesz a felszabadulási jubileumi esztendő két legnagyobb képzőművészeti eseménye. az előkészületekről plesnivy károly, a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára nyilatkozott az mti-nek:

- mindkét tárlattal művészetünk két évtizedes fejlődéséről, eredményeiről adunk számot.

/folyt.köv./

-1-

bb 2. /két évtized .... 1. folyt./ m

- a 10. nemzeti kiállítást a tervek szerint az alkotmány ünnepe-n nyitjuk meg a múcsarnokban. a több mint 500 alkotást felölelő anyag bemutatására az ujjáépülő intézmény valamennyi termét igénybe vesszük. az egyes műfajokban - festészet, szobrászat, grafika - három-három munkával minden művész pályázhat a kiállítá-sra. érdekes darabjai lesznek az anyagnak a táblaképek. remél-jük, ezekből minél több kerül a zsűri elé. a táblakép-festők ösz-tönzésére, e művészeti ág fellendítésére a képzőművészeti alap ez évben kétmillió forintot biztosít - közölte a főtitkár. -ebből az összegből a legjobb műveket az alap megvásárolja - természetesen elsősorban azokat a nagyméretű figurális kompozíciókat, amelyek témájukat a mai életből veszik, tehát - úgy lehet mondani - társadalmi igényt elégítenek ki. nagy részük közintézmények falaira kerül, s gondolunk a 20. századi gyűjtemények - többek között a nemzeti galéria, a kiscelli múzeum, vidéki képtárak - „felfrissít-sésére”, is. a tárlat szobor-kollekciójának egy részét a múcsarnok körüli parkokban szeretnénk bemutatni. az ilyen szabadtéri kiállítá-snak az 1962-es 9. nemzeti tárlaton nagy sikere volt.

- az 5. országos iparművészeti kiállítást októberben, a múzeumi hónap idején ugyancsak a múcsarnokban látatja a közönség. érdees megemlíteni, hogy míg az eddigi kollektív kiállításokon jobbra minden művész külön részen szerepelt, most komplex-képet kívánunk nyujtani: különböző lakrészek teljes berendezésével szemléltetjük a lakáskultúra alakulását. a látogatók így nemcsak gyönyörködhetnek a bemutatott munkákban, hanem egyúttal ötleteket is kapnak: hogyan helyezték el otthonukban a modern butorokat, kerámiákat, szőnyegeket, függönyöket./mti/

---

bb 3. muzeumba kerül az utolsó gőzeke

vid/ká/tr/m

1965. január 20.

a csongrád és békés megyei állami gazdaságok tulajdonában nyolc garnitúra gőzeke van. a régi nagyüzemi szántóeszközök már elavultak, s közülük a legnevezetesebb, amelyik még 1963-ban is dolgozott a zsadányi állami gazdaságban, rövidesen muzeumba kerül; a mezőgazda-sági múzeum anyagát gazdagítja majd. ez az angol gyártmányu, fowler típusu gőzeke még most is üzemképes, de további alkalmazása már nem lenne célszerű. a szénfűtésű gép közepes minőségű hazai szénből körülbelül nusz mázsát „eszik”, meg tizórás műszakban, s még 100 hektóliter megfelelő minőségű vízre is szüksége van. egy garnitúra kiszolgálása hét embert kötött le. /folyt.köv./

-2-

bb 3. /muzeumba ... 1. folyt./ m

nem lehet azonban megfelekedezni a gőzekék előnyös tulajdonsá-gairól, ami különösen a sáros földéken érvényesült. mivel csak a z eke járta a földet, a gép súlya nem tett kárt, nem taposódott a talaj. szakemberek megállapítása szerint megfelelő átalakítással, diesel motor megnajtással érdemes lenne nasonló, de már a mai követelményeknek megfelelő konstrukciót előállítani./mti/

---

bb 6. egészségügyi szakközépiskolákat nyitnak a fővárosban

i ni tné vm zs

1965. január 19.

a középfoku végzettségű egészségügyi szakemberek szervezettebb utánpótlására a fővárosi tanács többéves programot dolgozott ki. a tervek szerint egészségügyi szakközépiskolákat noznak létre a fővá-rospan. az új típusu iskolák diákjai az érettségi bizonyítványon ki-vül alapképesítést is szerezhhetnek bizonyos egészségügyi szakágaza-tokban, s természetesen tovább tanulhatnak bármelyik felsőfoku okta-tási intézményben.

a tervek szerint az első egészségügyi szakközépiskolát a tizen-negyedik kerület dózsa györgy ut 27. szám alatti iskolában nozzák lét-re. itt rendelőintézeti asszisztensnőket képeznek majd, - két első osztály már az ősszel megnyitlik - a kilencedik kerület zsil utcai iskolában pedig csecsemő- és gyermekgondozónői szakközépiskolát szerveznek. ennek első osztálya 40 tanulóval indul majd. a további-akban rendelőintézeti asszisztensképzőt szerveznek kispesten, a vörös október utcai lakótelep iskolájában is.

az egészségügyi szakközépiskolák tanulói gyakorlati képzést a kijelölt intézményekben kapnak. a dózsa györgy uti egészségügyi szakközépiskola a május 1. uti szakorvosi rendelőintézettel és az uszoki utcai területi vezető kórházzal tart majd kapcsolatot, a zsil utcai gyermekgondozónőképző az üllői uti lakótelep egyik bölcsődé-jéhez tartozik majd.

a fővárosi tanács újabb gyermekápolónőképző iskolát is szervez. a kőbányai uton létesülő új iskolának 40 bejáró és mintegy 100 dol-gozó tanulója lesz./mti/

-3-

bb 4. februárban mutatják be vass Lajos oratóriumát

i ol tné vm fm

1965. január 20.

vass Lajos: requiem a hősök emlékére című oratóriumát a felszabadulás évfordulójára rendezendő jubileumi hangversenysorozat első koncertjén, 1965 február 22-én mutatja be - forrai Miklós vezényletével - a budapesti kórus és az állami hangversenyzenekar.

a 38 éves szerző még debreceni tanítóképzős hallgatóként, 20 évvel ezelőtt kezdett zeneszerzéssel, karvezetéssel és népdalgyűjtéssel foglalkozni. tanárai itt csenki Imre, Gulyás György voltak. a zeneművészeti főiskola zeneszerzés szakán Veress Sándor és Farkas Ferenc, a középiskolai énektanárképzőn Vásárhelyi Zoltán tanította. 1953-tól három éven át vezette a magyar néphadsereg művészegyüttesének énekkarát. jelenleg a vasas központi művészegyüttes énekkarának karnagya, amely az utóbbi két évben jelentős nemzetközi sikereket ért el. diplomamunkáját az „este a tábortban”, című szimfonikus művét 1952-ben érkel díjjal tüntették ki. legutóbbi szerzeményei közül kiemelkedik a „lebegő táj”, című, mai költők verseire írt dalciklusa. /mti/

bb 5. színpompás díszgalambok kiállítása angyalföldön

i cs tm vm ká

1965. január 20.

Január 23-án és 24-én Budapesten, az angyalföldi József Attila művelődési otthonban / tizenharmadik kerület József Attila tér / nagyszabású kiállítást rendez a haszongalamb és díszgalambtenyésztők egyesülete. a bemutatásra kerülő 30 galambfajta körülbelül 400 példány közül legérdekesebbnek ígérkeznek a másfél kilót is meghaladó súlyú óriás kincsek és az óriás magyar házgalambok gazdag változatai, valamint a díszgalambok nagyság, alak, tollazat, sőt testtartás és mozgás szerint is igen változatos, színpompás típusai.

a haszongalambok és díszgalambok kiállítását szombaton és vasárnap reggel 8-tól délután 6 óráig tekintheti meg a nagyközönség. /mti/

-.-

-4-

bb 7. négyszázezer csokor zselicségi hóvirág

vid ká tr vm

1965. január 20.

somogyban a déli fekvésű zselicség gyorsabban melegedő domboldala-in az enyhe idő előcsalogatta a tavasz hírnökét, a hóvirágot. az erdei melléktermék vállalat kaposvári kirendeltsége „riadóztatta”, virágszedőit, akik a zselicségi erdőkben naponta felkeresik a leelőhelyeket. a tervek szerint 400.000 csokor hóvirágot szednek és szállítanak az ország több városába, főként Budapestre. az első szállítmányt szerdán indítják utnak a fővárosba. /mti/

bb 8. népgazdaságunk kétévtizedes fejlődéséről - tudományos ülés az egyetemén

i fe tr vm zs

1965. január 20.

a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetem március 29-31 között ünnepi tudományos ülészeket rendez hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából. a tanácskozáson tudományos elemzés alapján vitatják meg szocialista népgazdaságunk kétévtizedes fejlődésének egyes időszakait. így referátum hangzik majd el „a gazdaságpolitika fejlődése Magyarországon a szocializmus alapjainak megteremtése idején”, címmel, továbbá vitaindító előadás „az ipartelepítés átalakulásának 20. éve Magyarországon”, és „a tervszerű irányítás és a vállalati önállóság kezdetei az ipar átszervezése után”, címmel.

a tudományos tanácskozás résztvevői ezután szekcióüléseken fejtik ki álláspontjukat a felvetett kérdésekről. az egyetem több tudományos dolgozója - egyetemi tanárok, docensek, adjunktusok - az egyes témákhoz kapcsolódó tudományos megfigyeléseiket, tanulmányaikat ismertetik a résztvevőkkel.

a tudományos ülészekon a baráti országok számos ismert közgazdász és gazdaságtörténésze vesz részt. /mti/

-5-

bb 9. soproni diplomamunka a debreceni nagyerdőről

vid/ká/tr/m

1965. január 20.

évek óta, „beteg”, a debreceni nagyerdő. az őstölgyeseket megtámadta a másodlagos kártevő, a fakín, amely elszívja az életető nedvet a fától. emellett az utóbbi száz évben jelentősen süllyedt a talaj vízszintje: a korábbi 180 centiméter helyett ma már általában 3-4 méter, de egyes helyeken 5-6 méter mélyen található csak a víztéteg. mindez nem kedvez a fának. a nagyerdő rekonstrukciója megkezdődött. egyelőre csak fél hektári területen ujitották fel a tölgy-állományt, de már készítik a teljes feltérképezést. két soproni erdőmérnök hallgató-- pataki károly és exner béla - térképezte fel a debreceni nagyerdő faállományát és most diplomamunkában tavaszra elkészítik a 15 évre szóló rekonstrukció teljes tervét./mti/

---

-6-

bb. 10. rendelet az ideai védőoltásokról

i ms/tm/e zs

1965. január 20.

az egészségügyi miniszter rendeletben szabályozta a fertőző betegségek elleni védőoltások ideai rendjét.

az oltások legnagyobb része - így az újszülöttek bcg-oltása, a négyéves kortól három-négy évenként ismétlődő tuberkulin-szűrés és bcg újraoltás - életkornhoz kötött kötelező védőoltás. az ezekhez szükséges, fagyasztva szárított bcg-oltóanyagot az országos közegészségügyi intézet negyedévenként bocsátja az érintett intézmények rendelkezésére.

a kötelező oltások közül a diftéria, szamárköhögés, tetanusz elleni kombinált oltások egy része, az úgynevezett di-per-te 1. és 2. oltás folyamatosan, egész évben végezhető. a di-per-te 3., a diftéria-tetanusz oltás, valamint az 1952 szeptember 1.- 1953. augusztus 31-e között született gyermekek himlő elleni újraoltása, végül a gyermekbénulás elleni oltás azonban idényoltás, tehát megszabott időben kapják az érintettek.

fertőző betegség - himlő, kiütéses tifusz, nastifusz és paratifusz - behurcolása esetén ugyancsak fennáll az oltási kötelezettség. hasonlóképpen be kell oltani a diftériás beteg, vagy diftéria-gyanus személy környezetében lévő gyerekeket, ha legutóbbi oltásuk óta egy évnél hosszabb idő telt el. pertusszisz /szamárköhögés/ ellen az olyan hatévesnél fiatalabb gyermekeket kell egyszeri védőoltásban részesíteni, akik ilyen beteggel érintkeztek. ugyancsak kötelező a járványos májgyulladásban szenvedő betegekkel érintkezettek gamma globulin védőoltása. a kanyarós beteg környezetében élő, 3 évesnél fiatalabb, vagy leromlott állapotban lévő gyermekeket is gamma globulinnal kell védeni a megbetegedéstől. vörheny /skarlát/ ellen hatévesnél fiatalabb, gyermekközösségben élő gyermekeket kell oltani, ha az oltást az illetékes járási, városi, vagy kerületi főorvos elrendeli. kötelező a tetanusz, illetve veszettség elleni védőoltás is gyanus sérülés, vagy állatmarás esetén. /mti/

---  
√fertőzés gyanúja, vagy foglalkozásból eredő veszélyeztetettség

8. 15/a

9.00 eme

- 7 -

bb 12. ,, barátság-vonat,, a szovjetunióba - tanulmányi versenyek, kiállítások, ifjúsági vetélkedők az mszbt budapesti programjában

i ms/gg/s zs

1965. január 20.

a magyar-szovjet baráti társaság budapesti elnöksége legutóbbi ülésén megtárgyalta és jóváhagyta idej programját. a társaság ezévi tevékenységének középpontjában a felszabadulás 20. évfordulójával kapcsolatos megemlékezések, ünnepi események, kiállítások állnak.

a tervek szerint áprilisban 300 utassal barátság-vonatot indítanak a szovjetunióba. a gazdag utiprogram maradandó élményt ígér az utasoknak, akik a látogatás keretében részt vesznek a hazánk felszabadulása alkalmából a szovjetunióban sorra kerülő ünnepeken is.

ugyancsak áprilisban az mszbt a szakszervezetek budapesti tanácsával és az okisz-szal együtt diszhangversenyt rendez a felszabadulási szocialista munkaverseny élenjáró brigád-jainak tiszteletére. a hangversenyen előreláthatólag szovjet művészegyüttes is a közönség elé lép.

a társaság fénykepekből, dokumentumokból összeállított vándorkiállítást is rendez ,, a magyar -szovjet barátság husz éve,, címmel, amelynek anyagát több budapesti kerületben mutatják be.

a következő hetekben, hónapokban az mszbt és a többi társadalmi szervezet vendégeként, illetve turistaként csaknem másfélezer szovjet látogató érkezik hazánkba, köztük mintegy 150 egykori vöröskatona, aki résztvett a husz évvel ezelőtti felszabadító harcokban. a házigazdák, köztük az mszbt aktivistái - változatos programot állítanak össze a látogatóknak : az egykori szovjet narcosokat például elkalauzolják a fasiszták elleni harcok színhelyére, továbbá megismertetik velük az ország kétévtizedes fejlődését, népünk alkotómunkájának kiemelkedőbb eredményeit.

/folyt. köv./

8.20/a

Q.10 *ce*

- 8 - *me*

bb 12./,, barátság-vonat,,.../ 1.folyt./s

a társaság az ifjúsági szövetséggel és az uttörő szövetséggel együtt bonyolítja le a budapesti pajtások felszabadulási akadályversenyét. a sok ezer fiatalot mozgósító vetélkedő - amelynek feladatai a husz év előtti eseményeket idézik - helyi küzdelmeit minden kerületben a kerület felszabadulásának napján tartják. a legjobbak azután február 14-én mérik össze tudásukat a budapesti döntőn.

a főváros kerületeiben megkezdődtek az mszbt szervezte orosz nyelvi tanulmányi versenyek is. az általános iskolás résztvevők kerületi döntőit február közepéig bonyolítják le, a budapesti döntőkre pedig március első napjaiban kerül sor. a középiskolások legjobbjai körzeti döntőkön mérkőznek ; az országos döntők április 6-án lesznek./mti /

..

bb 13. tavasztól korszerűbb hajókkal, több járatot közlekedtet a mahart a duna-kanyarban

i nbj/gg/s ki

1965. január 20.

a mahart ezekben a hetekben arra törekszik, hogy kinasználja a jégmentes dunát és minél több árut szállítson vizi-uton. jelenleg a dunának mind a középső, mind pedig az alsó szakaszán sok ipari terméket és árut, például ércet, tüzfát, stb. visznek az uszályok. az uszálypark azonban még ennek ellenére sincs teljesen kihasználva, mert a kőbányák nem élnek eléggé a lehetőségekkel, nem szállítatnak a tervezettnél több követ vizi uton, pedig most volna lehetőség.

míg a vontatók, uszályok közlekednek a dunán, a személyszállító hajók az újpesti kikötőben pihennek. a mahart hajójavító kikötőjében már csinosítják, javítják a személyszállító hajókat, hogy - na az időjárás megengedi - március közepén, végén megindulhasson a személyhajózás. évek óta visszatérő kérés, követelés, hogy korszerűsítsék a személyhajózást a duna-kanyarban, illetve esztergomba. 1964-ben készült el a mahart 600 személyes új személyhajója, a táncsics, amely megnyerte mind a szakemberek, mind a nagyközönség tetszését. **√ a mahart indítsa több járatot budapestről visegrádra,** /folyt. köv./

8.30/a

Q.10 *ce*

- 9 - *me*

bb 13 / tavasztól.... / 1. folyt./s

az ide megjelenik a dunán a táncsics testvérhajója, a 700 személyes rákóczi is. a mahart folyamatosan diesel- motor meghajtásúvá alakítja át az elavult gőzüzemű csavargőzösöket, diesel- motor hajtja már a tahi és az ercsi nevű hajókat. így azután az idén a mahart nagyobb befogadóképességű, korszerűbb, gyorsabb hajókkal lényegesen jobb közlekedést teremthet a duna-kanyarban. az elgondolások szerint a kiránduló-idény kezdetétől munkaszüneti napokon a reggeli órákban budapest- leányfalu között gyorsjáratot közlekedtet. a délelőtti órákban egy másik gyorsjárat a szentendrei dunaágba szállítja az utasokat, s leányfalu, illetve tahi érintésével egészen visegrádig közlekedik. budapestről kiegészítő hajójárat indul surányba. ha a nagy igénybevétel megköveteli, a mahart a duna-kanyarban lényegesen növelheti a járatok számát. a balatonon újabb nyitott vizibuszokat állítanak forgalomba és a két korszerű, nagy befogadóképességű kompon kívül egy harmadik, kisebb is jár tihanyrév- szántód-rév között.

fejlődik a magyar tengeri hajózási is. az uapest nevű új hajóval együtt már 13 magyar hajó járja a tengert, ebből kilenc duna-tengerjáró. a duna az északi tengeren is szállít árut, s hogy jobban eleget tenessen feladatának, nagyobb tengeri utakra is indulhasson, a közeljövőben korszerű radar- berendezéssel látják el. az idén egyébként a duna- tengerhajózásban új szállítási megoldást alkalmaznak. a duna- tengerjáró hajóink tengeri utjukról a duna deltájához érve, nem minden esetben hozzák fel áruikat a csepeli kikötőbe. a tömeg- árut, amelynek nem árt a többszöri rakodás, a mozgatás, reniben vagy brailában dunai uszályokra rakják át. uszályokon jut az áru csepelre, s így a duna-tengerjáró hajók, megtakarítva a dunai utat, többször fordulhatnak tengeri utvonalaikon. /mti /

bb 14.,, górcső alatt,, a közlekedési balesetek lelki tényezői - a kpm pályaalakalmassági vizsgáló állomásának ideai kutatási terve

i tz/sk/s ki

1965. január 20.

talán fel sem lehetne sorolni azt a rengeteg tényezőt, ami kedvezően, vagy kedvezőtlenül befolyásolhatja a közlekedés rendjét, az emberek és gépek e bonyolult együttműködését. mégis ezeket a tényezőket nemcsak nyilvántartják, hanem rendszeresen tanulmányozzák is nálunk a kpm pályaalakalmasságvizsgáló intézetének kutatói, mégpedig nem műszaki szempontból, hanem mindig a közlekedésben résztvevő ember oldaláról.

/folyt. köv./

8.40/a

- 10 -

9.00 *ce'*

bb 14./,, górcső alatt,, / 1. folyt./s

amint az intézet vezetője, norváth lászló gábor, a pszichológiai tudományok doktora elmondotta, ideai munkatervük is ilyen kutatásokat tartalmaz. vizsgálják például, milyen képességeket követel meg a közlekedés biztonsága a gépkocsi- vezetőtől, és viszont hogyan nat a vezetés munkája - s ezen belül előbb-utóbb az elfáradás - idegrendszerük működésére, reagálásuk gyorsaságára, stb.

kutatják, milyen módon lehetne kialakítani a társadalomban azt a légkört, amely a kresz megszegőit legalább olyan elítélően kezelné, mint aki az illemszabályokat sérti meg. odáig azonban még hosszú az út, hiszen például még az is a tisztázandó kérdések közé tartozik, miért nem tartják minden esetben magukra és csakis magukra nézve kötelezőnek a közlekedési szabályokat sem a gyalogosok, sem a gépkocsivezetők, legfeljebb, ha rendőrt látnak a közelben, de néha még olyankor sem. vajon milyen társadalmi, családi, munkahelyi, stb. körülmények húzódnak meg az ilyen magatartás mögött? egyáltalán miért gyengül meg az emberek önismerete - saját képességeik korlátjainak tudata - amint megcsillan előttük a gépkocsivásárlás lehetősége? miért gondatlanabbak az ismeretlen, mint az ismert utvonalon?

nogyan lehetne elérni, hogy a közlekedési szabályokat mindenki megtanulja és meg is tartsa? mert az intézet kutatói azt már bebizonyították, hogy a svéd elrettentő módszer - hátborzongató balesetek bemutatása filmen, képen, stb. - inkább félelmet, szorongást, aggodalmat kelt, ami azután bizonytalankodáshoz, határozatlansághoz és ezeken keresztül balesetekhez vezethet.

igen érdekes témájuk az is, miképpen befolyásolja a vezetett jármű nagysága és sebessége a vezető magatartását a ,, gyengébb ,, partnerekkel szemben és viszont. vajon miért és milyen mértékben törvényszerű a mopedes vagy a motorkerékpáros félelme és szorongása - még vérnyomásának a megnövekedése is - ha nagy sebességgel előzi meg valami hatalmas autóbusz vagy teherautó? vajon törvényszerű -e, hogy ilyen helyzetben a motorkerékpáros képtelen megtartani járművét az uttesten és belecsuszik az árokba.

szinte megszámlálhatatlan kérdés vár tehát még válaszra, mint ahogyan megszámlálhatatlan az a veszély is, ami a közlekedő emberre leselkedik. az intézet munkaterve azonban bizonyítja, hogy a kutatók nem riadnak vissza a feladatok tömegétől. tudják, hogy kutatásaik eredménye a veszélytényezők felderítésével a balesetek megelőzéséhez járulhat hozzá. /mti /

8.45/a

- 11 -

9.00 *ce'*

ö.

bb. 11. új védnökségek - diáknapiak budán - több száz eseménnyel köszöntik a felszabadulás évfordulóját a budapesti fiatalok

i di/gk/e zs

1965. január 20.

több száz eseménnyel köszöntik budapesten a fiatalok a főváros és az ország felszabadulásának évfordulóját. a 2. kerületben a budai diáknapiak megrendezése áll az ifjú kommunisták jubileumi készülődésének középpontjában. február 10 és március 23 között ünnepi bemutatókon adnak számot tudásukról az üzemek, hivatalok, intézmények és iskolák szavalói, énekesei, hangszeres szólóistái, irodalmi színpadjainak tagjai, színjátszói, kórusai és zenekarai. képzőművészeti és fotópályázatot hirdetnek, s a legjobb munkákból kiállítás nyílik. ezenkívül - ugyancsak a diáknapiak programjában - szellemi vetélkedők sorozatán mérik le, hogy mit tudnak ifjaink és leányaink a felszabadító harcok és az elmúlt két évtized történetéről.

a 8. kerületben egyebek között vitákat rendeznek a kortárs irodalomról, a felszabadulás utáni színházi életéről. felmérik egészségügyi fejlődésünk útját, előadások hangzanak el a magyar tudomány legjelentősebb eredményeiről, a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának tevékenységéről és a szocialista munkamegosztás távlatairól. az eseménysorozat a jubileum előestéjén fakélyás felvonulással zárul majd.

a 9. kerület nagyüzemeiben megrendezik a 20 évesek találkozóját, kiállításon mutatják be az ifjú ujitók, valamint a kisziváló ifjú mérnök, illetve technikus mozgalma legjobbjaik tevékenységét, eredményeit, valamint a szakma ifjú mestereinek remekait. a budapesti csokoládégyárban a kisziváló-olvasó találkozóin arról folytatnak majd véleménycserét, hogyan tükröződik irodalmunkban a felszabadulás. a legjelentősebb műveket, vagy azok részleteit a kerület irodalmi színpadjainak tagjai színlátják meg. a 2. kerülethez hasonlóan a ferencvárosban is nagyszabású vetélkedősorozat indul a 20 év történetéről. a résztvevők történelmi, irodalmi, művészeti, technikai és gazdasági-földrajzi kérdésekre válaszolnak majd. a felszabadulás kulturális szemle részeként, a költészet napja alkalmából, józsef attila gát-utcai szülőházában ünnepségen tisztelegnek a fiatalok a nagy költő emléke előtt.

a 14. kerületben egyebek között ifjúsági szavalóverseny, kórustalálkozó szerepel a programban. az üzemi és más kisziváló-organizációk ifjúsági klubnapjaira meghívják a munkásmozgalom veteránjait, a partizánharcok egykori résztvevőit és az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet katonák képviselőit. ezenkívül megrendezik a 20 évesek bálját és a régi, valamint a mai ifjúsági vezetők találkozóját. a jubileumi készülődéshez tartozik, hogy a kerület fiataljai védnökséget vállaltak a rákos-patak környékének fásítása, a lumumba-utca parkosítása, a bosnyák-tér rendezése fölött és elhatározták: kiveszik részüket zugló új szakközpiskolájának építéséből is. /mti/

---

9.25/a

- 12 -

10.00 Cse

Kla

bb. 15. nyolcszáz tonna arvalin-e terven felül a mezőgazdaságnak

i szf/hné/e vg

1965. január 20.

tavaly európa-szerte szokatlan méreteket öltött a mezei-pocok invázió. a hazai szántóföldeket is rengeteg apró rágcsáló lepte el és hirtelen kárt okozott a mezőgazdaságnak. a földművelésügyi minisztérium adatai szerint egy-egy megyében többmillió, néhol 10 millió forintot felüli kár keletkezett abból, hogy a csapatokban garázdálkodó pocok elrágta a gabona szárát és felfalta a szemet. nagy kárt tettek a takarmánynövényekben is. irtásukra rendes körülmények között évente 100-120 tonna arvalin-e irtószert használnak fel a gazdaságok, tavaly azonban csupán a kártevés leg-erősebb három-négy hetében 700 tonnát szórtak ki, mégse bírták a pusztításnak teljesen elejét venni.

őszre, amikor a fiatal vetést kellett védelmezni, kifogyott a mezőgazdaság irtószert-készlete. a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálata a gyártó vállalatokhoz, a budapesti vegyi-művekhez fordult: állítson elő terven felül 800 tonna arvalin-e-t, hogy ne csak az ősszel pusztító, hanem a tavaszi hóolvadáskor elő-bujó pocokot is elegendő védőszerrel fogadhassák. a gyárnak nagy erőfeszítésbe került a terven felüli szállítás. először is a szer-hez szükséges nagymennyiségű kukorica beszerzése okozott gondot. az arvalin-e-t ugyanis csalétekkel gyártják, durvára őrölt kukor-icát szórnak vivőanyagába. a vivőanyag rátapasztja az őrlemény szemcséire a cinkfoszfid mérget, amely a felfalt kukoricával az állat szervezetébe jutva elpusztítja a kártevőt. a kukoricát a megrendelő segítségével sikerült beszerezni, s a gyár e feladat fontosságát átérzve, munkaadó-átcsoportosítással év végére le-gyártotta a terven felüli 800 tonna arvalin-e-t. utolsó tonnát az új esztendő első napjaiban szállították el a növényvédelmi szolgálat raktáraiba. így a mezőgazdaság nemcsak az őszi vetést óvhatta meg a veszedelmes kártevőtől, hanem a tavaszi védekezés-re is kellő mennyiségű irtószerttel készülhet fel. /mti/

---

bb. 18. kórház épül vácott, cegléden és gödöllőn

vid/gö/e fm

1965. január 20.

az idén tovább javul pest megye egészségügyi ellátása. ebben az évben fejezik be a domonyi szociális otthon bővítését és a vecsési gyógyszertár korszerűsítését. a közeljövőben három kór-ház épül a megyében. vácott 464, cegléden 460, gödöllőn pedig 300 ágyas kórház létesül. a gödöllőben tüdőbetegeket gyógyítanak majd. mindhárom létesítmény tervei most készülnek, s jóváhagyá-suk után megkezdik építésüket. /mti/

---

9.30/a

- 13 -

10.00 Cse

Kla

bb. 17. több mint hatezer új óvodai hely, ötszázötven általános iskolai tanterem - a művelődésügyi minisztérium idej tervei

1 vt/gg/e zs

1965. január 20.

a művelődésügyi minisztérium illetékesei a tárca 1965. évi költségvetéséről, fejlesztési terveiről tájékoztatták az mti munkatársát. elmondották, hogy a központi és a tanácsi intézmények kiadásaira több mint hat és fél milliárd forint áll rendelkezésre. a beruházásokra előirányzott összegek legnagyobb részét a már folyamatban lévő munkák befejezésére fordítják, s viszonylag szerény összeget biztosítottak különféle új beruházások megkezdésére.

tovább bővítik az óvodai hálózatot és az óvodai helyek számát csaknem 6 100-zal növelik. így összesen több mint 176 000 apróságról gondoskodnak az óvodákban. az általános iskolákra ebben az esztendőben a tavalyinál 3.1 százalékkal magasabb összeget, csaknem kétmilliárd forintot költenek. a tanulócsoporthoz számát újabb 350-nel növelik. újabb körzeti iskolákat hoznak létre, s így a múlt évi 90.7 százalékról előre láthatólag 92 százalékra emelkedik a szakrendszerű oktatásban részesülő felsőtagozatos tanulók aránya. az általános iskolai napközi otthonokban a jövő tanévben a tervek szerint a jelenleginél 12.000-nal több gyermekről gondoskodnak; minden igényt azonban a jelentős fejlesztés ellenére sem tudnak még kielégíteni. az általános iskolai tanteremek számát az idén - állami nitelből, valamint állami támogatással párosuló helyi erőforrásokból - mintegy 550-nel növelik. ennek eredményeként némileg csökken a váltakozó tanítás mértéke.

a művelődésügyi tárcához tartozó középiskolák ezévi költségvetési előirányzata megközelíti a félmilliárd forintot. a tervek szerint a gimnáziumi és szakközépiskolai tanulócsoporthoz száma mintegy 430-cal növekszik. 267.5 milliót fordítanak a minisztérium felügyelete alatt álló középiskolai diákon otthonok fenntartására, illetve fejlesztésére. az otthonokban újabb 1.200 tanulónak biztosítanak majd helyet. a tárcahoz tartozó középiskolák hálózata 209 tanteremmel növekszik. ezenkívül folytatják 134 középiskolai tanterem építését, s további 68 létesítéséhez kezdenek hozzá.

a felsőoktatási intézmények költségvetési előirányzata csaknem 31 millióval haladja meg az 1964. évit. a tervek szerint a hallgatók száma az 1965/66-os tanévben a nappali tagozaton mintegy másfélezerrel, az esti tagozaton körülbelül ezerrel, a levelező tagozaton pedig előre láthatólag 3.300-zal növekszik, - az idej tanévinez képest. kollégiumi ellátást az 1965-66-os oktatási évben a hallgatók mintegy 48-49 százalékának tudnak biztosítani.

/folyt. köv./

9.40/a

10.10 *ce*

- 14 -

bb. 17. /több mint hatezer...folyt./e

a minisztérium berunázási kereteiből a központi népművelési intézmények fejlesztésére több mint 35 millió forintot használnak fel az idén. 27.5 millió forintot biztosítanak a tanácsi művelődési otthonok, könyvtárak folyamatban lévő és kezdődő beruházásaira, valamint a helyi erőforrásból és állami támogatással létesülő falusi művelődési otthonok építésének befejezésére. a tervek szerint 10-15 falusi művelődési otthon építésének befejezéséhez nyújtanak ez évben állami támogatást. folytatják a salgótarjáni megyei művelődési ház és a keszthelyi járási művelődési otthon építését, továbbá megkezdik a hevesi és a tatabányai járási művelődési otthonok, valamint a zalaegerszegi megyei könyvtár kivitelezési munkáit. /mti/

---

bb. 16. mérlegben 18 budapesti termelőszövetkezet egyévi munkája: tovább javultak az eredmények

1 cs/tm/e ká

1965. január 20.

a budapest külső kerületeiben gazdálkodó mezőgazdasági termelőszövetkezetekben nemrég fejeződtek be az évvégi leltározások, egyúttal megkezdtek a gazdálkodási mérlegek készítését, számszaki felülvizsgálását. a következő hetekben - január 27 és február 19 között - kerül sor a mérlegek megerősítésére és a zárszámadó közgyűlésekre. a fővárosi tanács mezőgazdasági osztályán tájékoztatásul elmondották: az idén 18 budapesti mezőgazdasági termelőszövetkezet és egy tsz-közi vállalat készít zárszámadást. mivel a 17. kerületi petőfi és micsurin termelőszövetkezet a múlt év decemberében rákosvölgye termelőszövetkezet néven egyesült, a jövő évi terveket már csak 17 közös gazdaság készíti el. a zárszámadások előzetes adatai arról valósítanak, hogy a fővárosi termelőszövetkezetek általában jól dolgoztak, s az elmúlt évben tovább erősödtek. vannak ugyan közöttük „problémás”, szövetkezetek, amelyek az évi előirányzatok teljesítésében itt-ott lemaradtak, de az együttes kép kedvező. a gazdálkodás eredményei az előző évekéhez képest is javultak. /mti/

---

9.44/a

10.10 *ce*

- 15 -

*kek*

bb 20. újabb magyar eredmény az izomműködés kutatásában - ismét egy lépéssel közelebb az élet keletkezésének megfejtéséhez

i tz/gk-lm vg

1965. január 20.

újabb részleteket állapított meg dr. guba ferenc kandidátus, a magyar tudományos akadémia kémiai-szerkezeti kutató laboratóriumának főmunkatársa és kutatócsoportja a biofizikai kutatások egyik legizgalmasabb problémájáról, az izomműködésről.

az izmokról, illetve az izomsejtekről már eddig is aránylag sok mindent tisztázott a tudomány. megállapították, hogy a mozgást előidéző fehérje-molekulák fonalakká rendeződve végzik munkájukat. kétféle fonalrendszer van. a vastagabbik anyaga a miozin, a vékonyabbiké az aktin, amelyet éppen egy magyar tudós, straub f. bruno akadémikus fedezett fel. azt pedig maga guba professzor ismerte fel már régebben, hogy ennek az egész rendszernek a gerince - mintegy vászon a festékréteg alatt - egy harmadik, mégpedig rugalmas fehérje, a fibrillin.

a legutóbbi időig körülbelül eddig jutott el az izomműködés kutatása azok a próbálkozások azonban, amelyekkel az izomműködés közben lejátszódó folyamatokat igyekeztek kideríteni, mindeztideig kísérletileg igazolhatatlan feltételezések maradtak.

most viszont a magyar kutatók olyan felismerésre jutottak, amelyet az egyik legkorszerűbb vizsgálati eszköz, az elektronmikroszkóp már teljes mértékben igazolt. eszerint az összehúzó-dási parancsra az egymással összekapcsolódott miozin is és aktin is elveszíti víztartalmának nagy részét, mind a két fonalrendszer összezsugorodik: az izomrost megrövidül. a miozin azonban mindjárt arról is gondoskodik, hogy a víz az összezsugorodás megtörténte után újból megkötődjék a fehérje-molekulákon, a fonalak tehát újra meghosszabbodnak és az izomrost elernyed. az összehúzó-dás és elernyedés szinte megszakítatlan folyamatként, rendkívül gyors váltakozásban követi egymást izmainkban, még akkor is, ha az izom egésze látszólag mozdulatlan. csupán azért nem érzékeljük ezeket a gyors változásokat, mert mi a megszámlálhatatlan molekulákban lejátszódó folyamatoknak már csak az együttes következményét vesszük észre.

ezek a megállapítások önmagukban is igen komoly tudományos eredmények. igazi jelentőségük azonban bizonyos tekintetben túl is nő az izomműködés problémáján. a különböző fajta sejtek között ugyanis általában igen nagy a hasonlóság, a rokonság. bizonyos mélytengeri halak világító szervei valójában átalakult izomszövetek, a mi légutainkban található csillók szerkezete rendkívül hasonló a szem fényérzékelő sejtjeinek szerkezetéhez. az izomsejtek, illetve molekuláik működési törvényszerűségeinek kutatásában tehát minden újabb eredmény egy-egy lépéssel közelebb visz bennünket a sejtműködés közös alaptörvényeinek, végső fokon az első élő molekula szerkezetének megismeréséhez, sőt esetleg az élet mibenlétének és keletkezése mikéntjének megállapításához is./mti/

9.55/a

- 16 -

10.00 a

*mti*

bb. 19. prokofjev: „három narancs szerelme,, című operájának bemutatójára készülnek szegeden

vid/tné/e fm

1965. január 20.

a szegedi nemzeti színház operatársulata - vaszy viktor igazgató karnagy és versényi ida rendező irányításával - prokofjev: „három narancs szerelme,, című operájának bemutatójára készül. a főbb szerepeket - kettős szereposztásban - réti csaba - varga róbert, sinkó györgy, szabó miklós - mucsai sándor, kariko teréz - alpár mária, berdál valéria - mére ottilia éneklí.

a díszleteket székely lászló, a jelmezeket pedig kemenes fanny tervezi. /mti/

---

bb. 21. rozsdásodás ellen védő csomagolópapír

vid/lk/e ki

1965. január 20

a veszprémi vegyipari egyetem és a nehézipari kutató intézet mérnökei hazánkban eddig nem gyártott, korrózió ellen védő anyagot állítottak elő laboratóriumokban. a termék érdekessége, hogy szobahőmérsékleten lassan elpárolog és gőzeivel egyenletesen bevonja a környezetében lévő tárgyakat. a szemmel láthatatlan réteg a kutatók szerint tökéletesen meggátolja a rozsdásodási folyamatok kialakulását és hosszabb ideig tartó tárolás után sem található korróziós nyom a fémek felületén. a rendkívül hatásos szert lényegében gázgyártási melléktermékből nyerték.

a párolgó vegyszert többféleképpen alkalmazhatják. a gépek, ipari berendezések, fémtárgyak csomagolódobozába szórva is jól beválik, de legelőnyösebbnek tartják, ha olyan csomagolópapírt állítanak elő, amelynek anyagába ilyen védőszert impregnálnak. a laboratóriumi kísérletek során sikerült előállítani ilyen papírt, s az a próbák tanúsága szerint beváltotta a kutató vegyészek elképzeléseit. a papírral betakart fémeket különleges „klíma-kamrákban,, a párás levegőjű, nedves raktárhoz hasonló körülményeknek tették ki, de rozsdanyomokat még elvéve sem találtak. a korrózió ellen védő csomagolópapír legalább egy évig megtartja védőképességét.

a kutatók érdekes kísérleteikről tudományos zárójelentést készítettek. /mti/

---

10.00/a

- 17 -

10.00 a

*mti*

bb. 22. újabb önkiszolgáló éttermekkel, abc-áruházakkal, üzletsorokkal és sátor táborokkal gazdagodik a balaton partja

vid/lk/e ki

1965. január 20.

a balaton idegenforgalma, amely tavaly már elérte az 1970-re tervezett szintet, az idén újabb nagyarányú fejlődés előtt áll.

az üdülő- és kirándulóvidék irányítói tavaly a szezon végén összegezték a tapasztalatokat, helyszíni szemléken jelölték ki az új létesítmények helyeit és meghatározták a legsűrűsebb teendőket.

az elmúlt évi tanulságok szerint a balatont elsősorban nagyobb tömegek fogadására kell alkalmassá tenni. ennek megfelelően 27 új elsőosztályú táborhelyet készítenek elő a nyárig. az új campingekkel az elsőosztályú táborok befogadóképessége hétezerrel negyvenötözerre nő. gondoskodnak több táborcsoportból álló, ugynevezett campingvárosok kialakításáról is.

a nagyobb forgalmu üdülőtelepek és a sátor táborok ellátására újabb kereskedelmi egységeket hoznak létre. a tavaly épült abc-áruházak rendkívül népszerűkké váltak, ezért az idén újabb négy szupermarket kisáruházat építenek, mégpedig balatonlellén, névizen, balatonbogláron és balatonszéplakon.

a tavaly ugyancsak jól bevált ezer személyes önkiszolgáló éttermekhez hasonlókat építenek balatonfüreden, alsóörsön, balatonlellén és az egyik legnagyobb táborváros központjában, kilián-telepen. a tópart öt nagyobb üdülőhelyén újabb üzletsorokkal bővül a kereskedelmi hálózat. a tavalyi idény végén elkészült keszthelyi üzletsor is végeredményben az idei szezonban nyílik meg a vendégsereg előtt.

az előkészületi munkákat néhány helyen már megkezdték és a tél végén erőteljesebben hozzálátanak az építkezésekhez. az új balatoni létesítmények jórészt már az idény kezdetére el akarják készíteni, másik részét pedig az idény közepéig adják át rendeltetésének./mti/

---

10.04/a

10.30 Cse

- 18 -

kk

bb 23. nem favágó többé a favágó - 135 erdei szakmunkás dolgozik a mecsekben

vid/ká/tr/s la

1965. január 20.

a mecseki erdőgazdaságban megszűnt az a fogalom, hogy favágás, mégpedig mind az eredeti, mind az átvitt értelemben. a köznyelvben ugyanis a favágás máig is a szakértelem nélküli, durva munkát jelenti. a favágók helyét jól képzett erdei szakmunkások foglalták el, akik munkájukat szinte kizárólag gépekkel végzik. a fakitermelés már teljes egészében korszerű gépekkel történik: mintegy 100 nagyteljesítményű motorosfűrész kezelnek a szakmunkások.

éppen az erdei munkák magasszínvonalu gépesítése tette szükségessé a favágók átképzését. évégett az erdőgazdaság szakmunkásiskolát állított fel mecseknádasdon, ahol az idősebb dolgozók sajátítják el a szükséges ismereteket. az általános iskolát végzett fiatalokat, akik erdei munkára vállalkoznak, egy évi gyakorlat után ugyancsak szakmunkásokká képezik ki. a mecseki erdészetekben összesen 135 szakmunkás dolgozik már és újabb negyven fiatal, vagy idős ember tanulja ezt a szakmát. a szakmunkások természetesen nagyobb fizetést is kapnak: órabérük 15-20 százalékkal magasabb, mint a képzetlen társaiké-

az alsókövesdi, a bolyi, és a vajszlói erdészet már teljes létszámban kialakította a maga szakmunkás-gárdáját. a többi erdészetben az idén és a következő években kerül erre sor. gondot fordítanak arra is, hogy az erdőgazdaságban dolgozó cigányok is minél nagyobb számban tanuljanak tovább. a jó példa megszületett: az árpádtetői erdészetben munkába álltak az első szakmunkás cigányok./mti/

bb 24. újabb területeken telepítik a vinca rosea és a vinca minor gyógynövényeket

vid/ká/tr/s la

1965. január 20.

balatonakaliban, ahol a kertészeti kutató intézet évek óta nagyszabású kísérleteket folytat különböző gyógynövényekkel, az idén újabb telepítéssel növelik a gyógyszeriparban fontos vinca rosea és vinca minor tenyésztő területet. az üvegházakban most vetik a mediterrán éghajlatu dalmáciából hozott vinca rosea magját, amelyből a gyomorbetegségek ellenszere készül. az üvegházakban nevelt palántákat tavasszal három holdon ültetik el. rövidesen megkezdik az utóbbi években igen népszerűvé vált vinca minor telepítésének előkészítését is. a hazánkban őshonos növényből vérnyomás csökkentő szert készítenek. tekintettel a fokozódó érdeklődésre, tavasszal újabb tíz holdon telepítik el az értékes növényt./mti/

10.10//a

10.40 Cse

- 19 -

kk

bb. 25. koncentrált „vegyi háború,, indul a cseresznye és a szilva kártevői ellen - 1965-ben már csoportosan is kölcsönöznek növényvédő gépeket a földművesszövetkezetek

i kz/e ká

1965. január 20.

a legfrissebb adatok szerint a házikertekben és szőlőgyümölcsösökben 53,6 millió gyümölcsfa, tehát az ország gyümölcsfaállományának 61 százaléka található. ezek adják a központi készletbe - a városok és ipartelepek ellátására, konzervipari és részben export célokra - felvásárolt gyümölcs 51 százalékát. a szövetkezetek országos szövetsége éppen ezért 1965-ben további erőfeszítéseket tesz a házikert és szőlőgyümölcsösök minőség javítására. figyelembe véve a földművesszövetkezetek felkészültségét, s a rendelkezésre álló eszközöket, a növényvédelmi szempontból kiemelt megyék és városok számát nem gyarapítják a múlt évhez képest. a kilenc megyét, három megyei jogú várost és budapestet magában foglaló kiemelt területen viszont úgy koncentrálnak az erőket, hogy az általános védekezés mellett a speciális kártevők elleni védekezéseket is szakszerűen és időben végezzék el. a felvásárlás szempontjából különösen jelentős községekben mindenre kiterjedő védekezést szerveznek. a kiemelt területen, amely a házikerti és szőlőgyümölcsösökből felvásárolt gyümölcs kerekén kétharmadát adja, együttesen 67 községet jelöltek ki ilyen átfogó védekezésre. a bács, heves, szabolics, csongrád, pest, szolnok, veszprém és zala megyék területén elhelyezkedő 67 községre elsősorban a külföldön is nagyon keresett cseresznye és szilva termelése miatt esett a választás. a cseresznyelégység, a poloskaszaga szilvadarázs és az almamoly ellen indul ezen a területen már ebben az évben koncentrált „vegyi háború,, az ilyen átfogó védekezésre az 1964. év szolgált tapasztalatokkal. a felvásárolt cseresznyének országos átlagban csak 22 százaléka volt export minőségű. az olyan területeken - például nagykörűben, ujfahérván, nyírteleken - ahol már az elmúlt évben megszervezték az átfogó védekezést, ez az arány 60 százalék fölé ugrott. a szilvafák védelmének hasonló megszervezése több helyen 90 százalékosnál is jobb, kisménán pedig kerekén 100 százalékos export minőség arányt eredményezett.

ugyancsak az elmúlt év tapasztalatai alapján a földművesszövetkezetek az idén is folytatják a kert- illetve növényvédelmi társulások megszervezését. a szövetség igazgatósága úgy rendelkezett, hogy a földművesszövetkezetek a rendelkezésükre álló növényvédelmi gépeket csoportosan és hosszabb időre is kölcsönadják. /mti/

10.15/a

10.15/a

---

- 20 -

bb. 26. újabb dokumentumok a ráckevei műemlék-kastélyról

vid/gö/e fm

1965. január 20.

újabb értékes adatokra bukkant dr. Kovács József, a ráckevei műemlék-kastély történetének kutatója. levéltári kutatásai során előkerült az első magyarországi barokk kastély uradalmának leltára és több számadása.

az iratok tanúsága szerint J. Károly német-római császár és magyar király felesége, Erzsébet királyné - aki igen kedvelte a ráckevei kastélyt és sokat időzött benne - cseréltette ki az épület régi butorzatát. unokája, Krisztina főhercegnő, Mária-Terézia leánya pedig helyreállíttatta az épületet. előkerült az 1778-ban kötött szerződés, amelyből kitűnik, hogy a munkát a budai iparosok alkalmi „szövetkezete,, végezte el. a kastély utolsó gazdája Albert Szász herceg volt, akinek halála után az uradalom a királyi család birtokába került. a kastéllyal ezután már nem igen törődtek, falai omladozni kezdtek. az elpusztulástól az 1840-es években egy óbudai kőműves mentette meg, s ekkor vesztette el az épület eredeti jellegét és kapta a régi olasz mintára készült kupolája helyett az újat.

a kastélyt most helyreállítják. termeiben a csepel múzeum kap helyet, s a kiállított tárgyak között láthatók lesznek a most előkerült írásos dokumentumok is. /mti/

---

bb. 28. középiskolások klubja szombathelyen

vid/j/e fm

1965. január 20.

szombathelyen az ifjúság házában megnyílt a középiskolások klubja, ahol a város nyolc gimnáziumának, technikumának diákjai találkozhatnak. a kizs 54 000 forintért vásárolt a klubba modern felszerelést, berendezést. itt külön-külön vagy közösen rendeznek a különböző iskolák diákjai összejöveteleket, kizs-foglalkozásokat és egyéb rendezvényeket. /mti/

---

10.25/a

10.25/a

- 21 -

kek

bb 27. a régi farsangi népszokások közül csak a hajnali tánc maradt fenn a borsodi falvakban

vid/tné/s fm 1965. január 20.

a borsod megyei falvak lakosai pár évtizeddel ezelőtt népi játékokkal, reggelig tartó mulatsággal köszöntötték farsang ünnepét. ezeket a vidám összejöveteleket - amelyek felelevenítették a régi, apáról fiúra szálló hagyományokat - a legtöbb helyen a fonóházakban tartották. a különböző tájakon, a bán patak és a sajó völgyében, a matyóföldön, a csereháton, valamint a délbükki községekben más-más szokások voltak. így például domaháza, upony és hangony környékén ugynevezett ijóbalokat rendeztek, amelyek farsang vasárnaptól böjtfogadó szerdáig tartottak. ezeken a helyeken a legények birót, kulcsárt, táncmestert és puskásokat választottak, majd maskarába öltözve vidám dalokat énekelve végigjárták a falut. a lányos házak előtt táncra kelekedtek és meghívták a gazda családját az ijóbalba. a háromnapos farsangi mulatság legszebb része a hajnali tánc volt. a bálozók hajnalhasadáskor az udvaron nagy tüzet gyújtottak, amelyet nótaszóval körültáncoltak. így bucsuztatták a tréfás, vidám éjszakát.

nasonló népszokás volt mezőkövesden és szentistvánon, ahol a farsangi mulatságot ivónak nevezték. ez a bál annyiban különbözött az ijóbaloktól, hogy a legények nem vonultak fel a faluban, nem tartottak hajnali táncokat, hanem a fonóházban nagygazdát, kiscgazdát és kulcsárt választottak, s dudaszó mellett mulattak. a legények a mulatságról és az italról gondoskodtak, a lányok pedig heróct, valamint kocsonyát vittek a bálokba.

a harmadik matyó faluban, tardon a ,, remélésnek,, hódoltak farsang napjaiban. ez abból állt, hogy a legények hosszú nyárssal házról-házra jártak. az udvarokon táncra perdültek és meghívták a lányokat a bálba. a verses meghívó után a háziak sonkát, szalonnát, kolbászt tüztek a nyársra. a ,, reméléssel,, szerzett ételmezt este a fonóházban megsütötték és a bálon azt fogyasztották. a régi farsangi népszokások közül már csak a hajnali tánc maradt fenn, de az is új formában. a borsodi palócvidék egyes falvaiban, mint például domaházán, szentsimonban, arlón, dédestapolcsányban és tardonán a farsangi lakodalmak hajnalán szalmából tüzet gyújtanak és azt körültáncolva hódolnak az ősi hagyományoknak.

a régi népszokásokat - amelyekre a legtöbb helyen már csak az öregek emlékeznek - lajos árpád, a miskolci herman otto muzeum néprajzkutatója összegyűjtötte és a kulturtörténeti szempontból is érdekes anyagot feldolgozás után könyvben is kiadja. /mti /

10.30/a

11.20 *Cue*

- 22 -

*PK*

bb 29. teljesen automatizált vizlágító épül a bánhidai erőműnél

vid/lk/s ki 1965. január 20.

a bővülő bánhidai erőműnél helyezik üzembe a legnagyobb teljesítményű magyar kazánt, amely óránként 320 tonna, 570 fokos gőzt fejleszt majd. az új kazán vizellátására különleges sótalanító- vizlágító berendezést építenek az április 4. gépgyár szerelői. a nagyteljesítményű, magasnyomású kazánhoz ugyanis rendkívül lágy, jóminőségű desztillált vízre lesz szükség. a hőtechnikai kutató intézet vízkémiai laboratóriuma az erőterv szakembereivel együttműködve, több éves kísérletezéssel, kutatással oldotta meg a feladatot.

az új berendezés ötletes, egyszerű és nagyon gazdaságos. eddig ugyanis a kazánok mellé egész sor tartályt építettek a víz desztillálására, lágyítására. az új konstrukció egyik nagy előnye, hogy csak harmadnyi tartályra lesz szükség. ezek olyan technológiával működnek, hogy sokkal tisztább vizet adnak, mint a hagyományos mammutberendezések. ez lesz egyben hazánkban az első teljesen automatizált erőművi sótalanító- vizlágító. központi vezénylő teremből irányítják majd az egész rendszert. a hőtechnikai kutató intézetben szerkesztett automatika azonnal közbelép majd, ha a desztillált víz tisztasága nem éri el a megszokott mértéket. /mti /

..

bb 30. műszaki fejlesztéssel tízezer tonnával több nyersvas

vid/lk/s ki 1965. ~~január~~ <sup>január</sup> 20.

az ózdi kohászati üzemek szakemberei hasznos tervet valósítanak meg az idén a nyersvas termelés növelésére, s egyben az importanyagok csökkentésére. a jelenlegi technológiával az egészen finom szemcséjű, de magas vastartalmu porércet csak korlátozott mértékben lehet kohósítani, a kohók elegyül szolgáló tömörítvénybe felhasználni. ezért bevezetik az úgynevezett pelletezési eljárást, vagyis a finom porércet - nagyméretű forgó tányéron - kisebb golyókká formálják, s az anyag így már felhasználható a tömörítvény készítéséhez. az ehhez szükséges berendezések, építései már megkezdtek, s azokat előreláthatóan az év második felében üzembe helyezik. az érc-tömörítvény fokozott használata tovább javítja majd a kohók elegykeozatalát, gyorsítja az olvasztás folyamatát, kevesebb tüzelőanyagra lesz szükség a vas gyártásához. a pelletezési eljárás alkalmazásával évente mintegy kétezerkétszáz tonna importkocszot takaríthatnak meg, a nyersvastermelést pedig több mint tízezer tonnával növelhetik. az új kohósítási technológia hasznosságára jellemző, hogy az alkalmazásához szükséges berendezésekre fordított összeg két és fél év alatt megtérül. /mti /

..

10.45/a

11.10 *f*

- 23 -

*PK*

bb. 31. 600 mázsa takarmány egy holdról - az eddigi kétfő helyett fél hold termése is elegendő egy számosállat ellátására - kiváló kísérleti eredmények iregszemcsén

vid/ká/tr/e

1965. január 20.

az iregszemcsei mezőgazdasági kísérleti intézetben kiemelkedő eredményeket ért el dr. kurnik ernő igazgató vezetésével egy tudományos kutatócsoport a tömegtakarmány keverékek öntözéses termesztésével.

varsányi józsef tudományos kutató a módszer lényegéről elmondotta, hogy az intézet kísérleti telepén főnövényként őszi takarmánykeveréket, majd különféle másodvetésű takarmánykeverékeket, így például borsós napraforgót, szójás silót, cirkot, napraforgós csalamádét, szudáni füves napraforgót természetnek, s a termést általában júliusban betakarítják. ezek után harmadik vetésként napraforgós csalamádét, tisztavetésű napraforgót vetnek, s ezek szeptember végére még egy termést adnak. így egy évben öntözéses módszerrel ugyanarról a területről három termést takarítanak be, ami holdanként 600 mázsa takarmányt jelent. egy másik kísérletben borsós napraforgó fővetés után a már említett takarmánykeverékeket vetik és ezzel a módszerrel is elérnek 400-500 mázsás holdankénti termést.

a kísérletek eredménye az alábbiakban összegezhető: minimálisra csökkenti az egy számosállat eltartásához szükséges takarmánytermő területet. a kísérletek szerint fél hold is elég egy szarvasmarha számosállat takarmány ellátásához az eddigi 1,8-2 hold helyett. olyan minőségű takarmánykeverékeket természetnek, amelyeknek fehérje koncentrációja husz százalék körül van. keményítő arányuk kedvezőbb, mint eddig természetű takarmánynövényeké, mint például a silókukoricáé és izletesebbek is. a minőségre jellemző, hogy egy tehén napi adagjában - ami 50 kilogramm - az életfenntartó szükségleteken felül 10 liter tej termeléséhez elegendő emészthető fehérje és keményítő érték van. a módszerrel tehát a jelenlegi tejtermelés tulszárnyalható. a tömegtakarmány etetés emellett jóval olcsóbb, mint az abraké. varsányi józsef kiszámította, hogy egy liter tej önköltségében a takarmány ára abrak etetésénél 1,10-1,50 forint, ha azonban az említett takarmánykeverékkel etetik az állatot, mindössze 70 fillér. így egy tíz liter tejet adó tehenénél hét forint a naponkénti megtakarítás. további előny, hogy a takarmánykeverékeket nem egyidőben, hanem elnyújtva vetik, s ez folyamatos betakarítást, zöldetetését tesz lehetővé. az állat állandóan jó minőségű zsenge takarmányt kap, amit szívesen, jó étvágyal fogyaszt.

a módszer ott, ahol öntözési lehetőség van, bárhol alkalmazható. a felszabadult területen abrakot, ipari növényeket termesztethetnek a gazdaságok. ahol nincs öntözési lehetőség, részben ott is megvalósítható, mivel olyan növényekről van szó, amelyek mint például az őszi takarmánykeverék, a téli csapadékot hasznosítják, tehát nem szorulnak öntözésre. /folyt.köv./

10.55/a

- 24 -

11.11. Cinc

nek

bb. 31. /600 mázsa...folyt./e

a napraforgó, a szudánifü, a cirok és ezek keverékei mind szárazságtűrőek és még száraz viszonyok között is nagyobb termést adnak, mint például a silókukorica, vagy a csalamádé.

az iregszemcsei intézetben az új módszer alapján egy „zöldtakarmány tervezési modell”, - afféle takarmánytermesztési naptárt - dolgoztak ki, s azt 40 dunántúli termelősövetkezetnek küldték meg. ezek a termelősövetkezetek az idén nagyjából próbálják ki a módszert az intézet kutatóinak felügyeletével. /mti/

...-

bb. 32. 68.000 forint háztáji baromfitenyésztésből

vid/ká/tr/e

1965. január 20.

az elmúlt esztendőben kiváló eredményeket hozott hajdubihar megyében a földművesszövetkezetek és a nőtanács által meghirdetett háztáji baromfinevelési és értékesítési verseny. a legjobb tenyésztők egyike hegyesi károlyné derecskei aszszony volt, aki 1964-ben háztáji gazdaságából 239 libát, 79 kacsát, 32 pulykát, 10 000 tojást és 79 kiló tollat értékesített. ezért több mint 68.000 forintot kapott. a szorgalmas háziasszonyt egyhetes moszkvai utazással jutalmazták. /mti/

...-

bb. 33. elkészült a középtiszavidék legnagyobb öntözőrendszerének terve

vid/ká/tr/e la

1965. január 20.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóságon elkészült a táj legnagyobb öntözőrendszerének terve. az öntözőrendszer 22.160 holdas lesz és ennek a hatalmas területnek minden egyes holdjára eljut a mesterséges csapadék. az öntözővizet magasnyomású csövek szállítják az esőztető berendezésekhez. a víz áramlásának erősségét hat nyomásközpont szabályozza. az öntözőrendszer 19.000 holdján csaknem 6.500 szórófej permetezi majd a csapadékot, a többi területet pedig felületi öntözésre rendezik be. a vízkivétel martfünél történik, az öntözőrendszer pedig a tiszaföldvári lenin és szabad nép, a mezőheki táncsics a kengyeli dózsa termelősövetkezet, valamint a néki állami gazdaság határát érinti. az építkezés költségeinek zömét a négy termelősövetkezet és az állami gazdaság fedezi. /mti/

...-

10.57/a

- 25 -

11.11. Cinc

nek

bb 34. a győri wilhelm pieck járműipari művek kisz- fiataljainak mozgalma : a ,, kisz kritikai fényezőró,,

vid/tné/s fm 1965. január 20.

uj mozgalom született győron, a wilhelm pieck járműipari művek kisz- fiataljainak kezdeményezésére. a ,, kisz kritikai fényezőró,, címmel indított mozgalom célja : az ifjúság mozgósítása a különféle népgazdasági feladatok végrehajtására. a járműipari művek három gyáregységében - a közuti, a vasuti és a hidgyáregységben - a fiatalok megalkotották a ,, kisz kritikai fényezőró,, csoportjait. első feladatként a raktárak és az anyag-tároló telepek készleteit vizsgálják felül. számba veszik az elfekvő készleteket és erre felhívják a gyár vezetőségének a figyelmét.

a győr megyei fiatalok lelkesedéssel fogadták a jármű- ipari művek kiszistáinak kezdeményezését és a közeljövőben a ,, kisz kritikai fényezőró,, csoportjai megkezdik működésüket a megye más üzemeiben, vállalatainál, az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben is./mti /

..

bb 35. művészeti témájú előadások a hazafias népfront szegedi programjában

vid/gg/s fm 1965. január 20.

a hazafias népfront szegedi városi bizottsága februártól kezdve hetenként baráti találkozóra, vitákra és előadásokra hívja meg a város képzőművészeit, íróit és zeneművészeit. ezenkívül megszervezik azoknak az össze- jöveteleket is, akik kedvelésből készítenek festményeket és szobrokat. az öntevékeny képzőművészek alkotásaiából házi kiállításokat, s azokról vitákat rendeznek.

zenekritikai előadássorozatot indítanak, amelyet hanglemezről és magnetofonszalagról ,, közvetített,, hangversenyekkel illusztrálnak. a programban több író- olvasó találkozó meg- szervezése szerepel. ezeken a délmagyarországi írócsoport tagjai - a helyi irodalmi színpadok közreműködésével - ismertetik majd az elmúlt két évtizedben alkotott verseiket és elbeszélé- seik, regényeik egyes részleteit./mti /

..

11.00/a

- 26 -

12.00 Cei

bb 36. bányász élet mozzanatai fafigurákon

vid/lk/s ki 1965. január 20.

csorbe lajos fiatal pécsi mozdonyvezetőnek szabad idejében legkedveltebb foglalkozása a fafaragás. ilyenkor vésőjével, élespengéjű késével sorra formázza a bányász élet egyes mozza- natait. átlagosan 35-40 órát dolgozik egy-egy figurán. eddigi munkái közül legsikerültebbek a bányász furókalapács- csal, bányamentő, metánmérő, bányász a viharban című alkotások. /mti /

..

bb 37. újabb 200 dohánypajta épül szabolcsban

vid/ká/tr/s la 1965. január 20.

szabolcs-szatmár megyében az idén nagy összegeket költenek a dohánytermesztés járulékos beruházásaira. egyenként 10 hold termését befogadó dohánypajtát épít, hogy a nagyüzemek korszerű szárítónhelyiségekben készíthi fermentálásra a füstölni valót. a pajtákát a termelőszö- vész brigádjai állítják fel a dohánytermő területek l jában. ehhez több ezer köbméter fenyőfűrész- árut, egy anyagot, több millió cserepet, téglát és nagymennyiségű anyagot használnak fel. most, hogy az időjárás enyhé- fordult, ideiglenes ereszeket készítettek és ezekben ácsolják a dohánypajták építéséhez szükséges elemeket. az idén épülő 200 dohánypajtában csaknem tizenötezer m. füstölni valót készíthetnek elő fermentálásra a szabolc- szatmár megyei termelőszövetkezetek./mti /

..

bb 38. komposztáló gép a melegágyi föld előkészítésé-

vid/ká/tr/s la 1965. január 20.

a somogy megyei balatonújhelyi állami gazdaság kertészeté- ben a hollandi ágyakba és a hajtatóházakba szükséges komposzt előkészítéséhez igen ötletes szerkezetet alkalmaznak. az ugy- nevezett komposztáló-gép futószalagjáról a műtrágyával kevert föld egy támaszfalhoz vágódik, eközben kipattog belőle a kavics és más oda nem való anyag, a föld pedig morzsálékosává válik. az így előkészített melegágyi föld egy rostán át kerül ki a gépből és máris fel lehet használni. a gazdaságban most első ízben alkalmazott komposztáló géppel óránként 120 mázsa melegágyi földet lehet előkészíteni, amihez korábban 6-8 kézi munkaóra volt szükség./mti /

..

11.12/a

- 27 -

12.00 Cei

bb 39. megalakult a „baranya-könyvtár”, - a megyével kapcsolatos 1.100 mű került eddig a könyvtár állományába

vid/j/s fm 1965. január 20.

a baranya megyei tanács végrehajtó bizottságának határozatára a megyei könyvtáron belül létrehozták a „baranya-könyvtár”, azaz a megye életéhez közvetlenül kapcsolódó könyvtári részleget, összesen 1100 kötettel. az egyes műveket részben a meglévő állományból válogatták össze, részben magánosoktól vásárolták. az érdekesebb darabok közé tartozik papának györgy egykori olasz plébános 1785-ben kiadott „geographica descriptio comitatus baraniensis”, című helytörténeti munkája, a pécsi főgimnázium irodalmi körének 1875. évi évkönyve, sírasika andor pécsi tanítónak „a babonáról”, címmel 1886-ban megjelent könyve és egy multszázadbeli pécsi házjegyzék a tulajdonosok nevével. tartalmazza a „baranyai könyvtár”, a megyében kiadott lapok példányait, a pécsi szikra nyomdában készült nyomtatványokat, a megyéről szóló leírásokat és a baranyából elszármazott írók alkotásait is. ennek kiegészítéseként jelenleg szervezik a megyei fotógyűjteményt: képeslapokat, fényképeket gyűjtenek és folyamatosan megőrkítik a nevezetes épületeket, a kiemelkedő eseményeket./mti/

---

bb 40. kiállításon mutatják be a dunaujvárosban feltárt intercisza rómaiakori tábor emlékeit

vid/tné/s fm 1965. január 20.

a dunaujváros területén feltárt rómaiakori erőd - amely intercisza néven ismeretes - a duna menti legérdekesebb régészeti lelőhelyek egyike. első szocialista városunk építkezései az itt lakott rómaiakori lakosság temetőjének területén folytak. 1963. óta a dunaujvárosi múzeum rendszeresen összegyűjti az itt előkerült emlékeket. a legértékesebb leleteket a közeljövőben bemutatják azon a kiállításon, amelyet a fejér megyei múzeumok igazgatósága rendez a dunaujvárosi múzeum két éves munkájáról. többek között drágaköves arany ékszerek, terrakotta szobrocskák, üvegedények, ékszeres ládák szerepelnek majd az érdekes kiállításon./mti/

---

11.14/a

12.05

- 28 -

per

bb. 41. télen is dolgoznak a csatornaépítő kotrógépek zalában vid/ká/tr/e 1965. január 20.

a nyugat-zalai vízgazdálkodási és talajvédelmi társulatnál a téli hónapokban sem szünetel a munka. lentikápolna és resznek község határában most is dolgoznak a kotrógépek, építik a gyűjtőcsatornát a rétek, legelők és szántóföldek lecsapolásához. a három kotrógép naponta 1.200 köbméter csatornát és a mocsaras ingoványon.

a társulat területén, nagyjából zala megye határmenti vidékén, ebben az évben 46 millió forint értékű vízrendezési és komplex talajjavítási munkát végeznek. többek között 4.000 hold szántóföldön kerül sor mélytalajlazításra és vakond-drénezésre, 10.000 holdon pedig kémiai talajjavításra. a vízgyűjtő és levezető csatornahálózat építése során 330.000 köbméter földet mozgatnak meg. /mti/

---

bb 42. négyszáz új lakás építését kezdik meg az idén székesfehérvárott

vid/lk/s ki 1965. január 20.

székesfehérvárott rövidesen négyszáz új lakás építését kezdik meg, részben a vidám-park mögötti térségen, az ugynevezett szedreskertben, részben pedig a józsef attila uton a vasutállomás közelében. ezeket a lakásokat még az idén átadják. ezenkívül a múlt évről visszamaradt száz lakás építését is befejezik. ezekkel együtt tehát az idén összesen ötszáz lakás kerül átadásra a városban./mti/

---

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

a bb. 17. sz. nirt /több mint hatezer új óvodai hely... a művelődésügyi minisztérium idei tervei/

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

---

11.20/a

12.10

- 29 -

per

bb 39. megalakult a „baranya-könyvtár”, - a megyével kapcsolatos 1.100 mű került eddig a könyvtár állományába

vid/j/s fm

1965. január 20.

a baranya megyei tanács végrehajtó bizottságának határozatára a megyei könyvtáron belül létrehozták a „baranya-könyvtár”, azaz a megye életéhez közvetlenül kapcsolódó könyvtári részleget, összesen 1100 kötettel. az egyes műveket részben a meglévő állományból válogatták össze, részben magánosoktól vásárolták. az érdekesebb darabok közé tartozik papának györgy egykori olasz plébános 1785-ben kiadott „geographica descriptio comitatus baraniensis”, című helytörténeti munkája, a pécsi főgimnázium irodalmi körének 1875. évi évkönyve, sirasika andor pécsi tanítónak „a babonáról”, címmel 1886-ban megjelent könyve és egy multszázadbeli pécsi házjegyzék a tulajdonosok nevével. tartalmazza a „baranyai könyvtár”, a megyében kiadott lapok példányait, a pécsi szikra nyomdában készült nyomtatványokat, a megyéről szóló leírásokat és a baranyából elszármazott írók alkotásait is. ennek kiegészítéseként jelenleg szervezik a megyei fotógyűjteményt: képeslapokat, fényképeket gyűjtenek és folyamatosan megörökítik a nevezetes épületeket, a kiemelkedő eseményeket./mti/

---

bb 40. kiállításon mutatják be a dunaujvárosban feltárt intercisza rómaikori tábor emlékeit

vid/tné/s fm

1965. január 20.

a dunaujváros területén feltárt rómaikori erőd - amely intercisza néven ismeretes - a duna menti legérdekesebb régészeti lelőhelyek egyike. első szocialista városunk építkezései az itt lakott rómaikori lakosság temetőjének területén folytak. 1963. óta a dunaujvárosi múzeum rendszeresen összegyűjti az itt előkerült emlékeket. a legértékesebb leleteket a közeljövőben bemutatják azon a kiállításon, amelyet a fejér megyei múzeumok igazgatósága rendez a dunaujvárosi múzeum két éves munkájáról. többek között drágaköves arany ékszerek, terrakotta szobrocskák, üvegedények, ékszeres ládák szerepelnek majd az érdekes kiállításon./mti/

---

11.14/a

12.05

- 28 -

per

bb. 41. télen is dolgoznak a csatornaépítő kotrógépek zalában vid/ká/tr/e 1965. január 20.

a nyugat-zalai vízgazdálkodási és talajvédelmi társulatnál a téli hónapokban sem szünetel a munka. lentikápolna és resznek község határában most is dolgoznak a kotrógépek, építik a gyűjtőcsatornát a rétek, legelők és szántóföldek lecsapolásához. a három kotrógép naponta 1.200 köbméter csatornát és a mocsaras ingoványon.

a társulat területén, nagyjából zala megye határmenti vidékén, ebben az évben 46 millió forint értékű vízrendezési és komplex talajjavítási munkát végeznek. többek között 4.000 hold szántóföldön kerül sor mélytalajlazításra és vakond-drénezésre, 10.000 holdon pedig kémiai talajjavításra. a vízgyűjtő és levezető csatornahálózat építése során 330.000 köbméter földet mozgatnak meg. /mti/

---

bb 42. négyszáz új lakás építését kezdik meg az idén székesfehérvárott

vid/lk/s ki

1965. január 20.

székesfehérvárott rövidesen négyszáz új lakás építését kezdik meg, részben a vidám-park mögötti térségen, az ugynevezett szedreskertben, részben pedig a józsef attila uton a vasutállomás közelében. ezeket a lakásokat még az idén átadják. ezenkívül a múlt évről visszamaradt száz lakás építését is befejezik. ezekkel együtt tehát az idén összesen ötszáz lakás kerül átadásra a városban./mti/

---

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

a bb. 17. sz. nirt /több mint hatezer új óvodai hely... a művelődésügyi minisztérium ideai tervei/

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

---

11.20/a

12.10

- 29 -

per

bb 43. három- négy óra alatt tíz centiméter hó esett budapestben

i hbj/lk/s ki

1965. január 20.

szerdán a hajnali órákban havazni kezdett a fővárosban, s három- négy óra alatt tíz centiméter hótakaró fedte budapestet. a fővárosi köztisztasági hivatalnak rendkívüli feladatot kellett megoldania, egy- két órán belül el kellett takarítani a havat a főutvonalakról, hogy megindulhasson az autóbussz-forgalom. a hivatal szinte percek alatt mozgósította dolgozóit, s már a hajnali órákban több mint száz hótakarító gép dolgozott budapest utcáin. reggel hat órakor háromszáz alkalmi hómunkást is felvettek, elsősorban az átkelőhelyek és a hidak uttesteinek, járdáinak takarítására. a koraregeli órákban a fővárosi autóbusszüzem és a fővárosi villamos vasút minden vonalán megindult a forgalom. az autóbuszok azonban késtek. a kora reggeli órákban a köruton például azért, mert a konvojban egymás mögött haladó nékek kisebb közlekedési dugót okoztak.

a kora délelőtti órákban a fővárosi köztisztasági hivatal hótakarító gépein kívül 40 tefu teherautóról is szórták a szórt homokot a forgalmasabb utvonalakra. erre nagy szükség volt, mert jónéhány utvonalon valóságos jégpáncél keletkezett. a puha, nedves hó ugyanis ráfagyott az utburkolatra, jégbordák keletkeztek. a fővárosi autóbusszüzem forgalmi osztálya kiadta az utasítást, hogy a gépkocsivezetők a lehető legóvatosabban vezessenek. a síkosság miatt különösen a hegyvidékeken lelassult az autóbusszforgalom.

a fővárosi köztisztasági hivatal szerdán a délelőtti órákban újabb tefu teherautókat kért, hogy gyorsítsa az utak szórását./mti /

..-

11.25/a

- 30 -

12.15

*mti*

bb. 45. szerda reggelre ismét fehérbe öltözött somogy - az összes utak járhatók

vid/lk/e ki

1965. január 20.

somogyban az idei tél eddig nem okozott különösebb nehézséget a közlekedésben. a korábban leesett hó rövid idő alatt elolvadt. a tavaszi januáreleji időt kedden hajnalban nagy esőzés váltotta fel, majd szerda reggelre - immár harmadszor - ismét visszatért a tél, 10 centiméteres hótakaró fehérbe öltöztette a megyét. a hó azonban nem állította nehéz feladat elé a hóeltakarító gépeket, a megye valamennyi utvonala járható. szerdán a délelőtti órákban kisütött a nap, olvadásnak indult a hó. /mti/

..-

bb 46. korszerű gépek szerelését kezdték el a győri textilipari vállalatnál

vid/lk/s ki

1965. január 20.

új, korszerű gépek szerelését kezdték el a győri textilipari vállalatnál. a fonodai gyáregységben új tisztító üzemi épületet emeltek, amelyben két ndk gyártmányú textilma gépsort helyeznek el. az egyik gépsor megérkezett és szerdán reggel német szakember irányításával, fogtak hozzá felszereléséhez. a gépsor a 250 kilos bálákban érkező gyapotot feltisztítja, ki- porolja, kitesztítja. teljesítménye 50 százalékkal nagyobb és minőségre nézve is jobb, mint az 1900-as években készült és most kicserélésre kerülő angol gépeké. az új tisztító-sor üzembeállítása a készáru minőségére is kihat majd. szebb, egyenletesebb lesz a textiláru felülete.

ugyancsak megkezdtek a fonodában öt szovjet gyártmányú m-150-es típusú, egyenként 100 orsós láncfonal csévelő - gép szerelését a központi előkészítő üzemben. ezzel lehetővé válik, hogy a győri textilipari vállalat saját szükségletén kívül a győri pamutszövő - és műbörgyárat is ellássa előkészített pamutfonallal.

a vállalat szövődei gyáregységében szintén jelentős eseményhez érkezett az évek óta tartó rekonstrukció. az újonnan épült szövőcsarnokban szerdán megkezdtek a cséveváltós szovjet automata szövőgépek szerelését. százötvennégy ilyen gép érkezett és más fajtákkal együtt összesen 240 korszerű szövőgépet helyeznek el az új csarnokban. a munka az első félév végére fejeződik be./mti /

..-

120.03/a

- 31 -

12.25

*mti*

bb 44. mihóvihar gödöllőn - már csak három napig forgatják  
,, a kőszivű ember fiai,, -t

i s/tr/s sr

1965. január 20.

szerdán kivonult gödöllőre ,, a kőszivű ember fiai,, című  
jókai regényből készülő film népes forgatócsoportja. Itt készítik  
a kétrészes, színes, szélesvásznú film utolsó jeleneteit. A  
forgatócsoport hosszú hetekig várt az igazi tél, a hó, a köd  
megérkezésére. A film nyári és műtermi felvételeit már befejezték.  
Gödöllőn a jégen játszódó üldözési jeleneteket és a ,, farkas-  
kalandot,, forgatják. A felvételeken a regénynek azt a részle-  
tét elevenítik meg, amikor ödön és leontin, azaz bitskey tiber  
és bujtor istván oroszországból trojkán menekül a jégen, s hó-  
viharba kerülnek. A filmek tájékoztatása szerint gödöllőn  
igen nagy hó és köd van, amely a felvételekhez kitűnően alkalmas-  
a hóvihar pedig a mezőgazdaságban foglalkoztatott repülőgépek  
,, kavarják,, majd fel.

csütörtökön kerül sor a legveszélyesebb felvételre, a  
,, farkaskalandra,,. Tíz idomított farkas és 30 farkaskutya  
támadja meg a ,, sztyeppén,, haladó trojkát. Pénteken veszi  
filmszalagra az utolsó téli jelenetet hildebrand istván operatőr;  
a szakadékba zuhant trojka utasait megtámadják a farkasok.

ezekkel a felvételekkel befejeződik ,, a kőszivű ember  
fiai,, -nak forgatása. 15.000 statiszta működött közre a nagy-  
szabású csatajelenetknél és a felvételeknél. forgattak ónodon  
és budán, ahol a vár ostromát vették filmszalagra. A produkciót  
várkonyi zoltán rendezte.

,, a kőszivű ember fiai,, című kétrészes, színes, széles-  
vásznú film a tervek szerint még az év első negyedében a mozik  
vásznára kerül. /mti /

12.17/a

-32-

12.40

bb 47. kitüntetés

tr/s sr

1965. január 20.

a népköztársaság elnöki tanácsa barinkai oszkárnak, az  
mszmp központi ellenőrző bizottsága titkárának eredményes munkája  
elismeréséül 50. születésnapja alkalmából a munka érdemrend  
arany fokozata kitüntetést adományozta. A kitüntetést kisházi  
ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke nyújtotta át. Jelen volt  
a kitüntetés átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára,  
nógrádi sándor, az mszmp központi ellenőrző bizottsága elnöke,  
és sándor józsef, az mszmp központi bizottsága osztályvezetője.  
/mti /

..-

bb 48. vastag hóbunda tolna megyében

vid/lk/s ki

1965. január 20.

szerdára virradó éjjel tolna megyében is havazott. reggel  
a hóréteg vastagsága elérte a 30 centimétert. A havazás  
miatt harmincöt-ötven percet késtek a szekszárdra érkező reggeli  
autóbuszjáratok. A pusztahencsei autóbuszt 135 percig tartóztatta  
fel egy nagyobb hótorlasz pusztahencse és paks között.

a közuti igazgatóság szekszárdi szakaszmérnökségének  
motoros hóekéi a budapest-pécsi 6-os főközlekedési utat már  
hajnalban, a többi utat pedig a délelőtti folyamán járhatóvá  
tették tolna megyében. /mti /

..-

mez

12.55/a

- 33 -

bb. 49. időjárásjelentés

tr/a

1965. január 20.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. január 20-án, szerdán délben:

felhős idő

közép-európa időjárását a földközi tenger felől érkező enyhe levegő tette mára virradóra erősen felhőssé, csapadékos-sá. kelet-európában sokfelé van havazás, hófuvás és mínusz 4, mínusz 12 közötti hőmérséklet. nyugat-európa partvidékére újabb enyhe légtömegek érkeztek, esőket, havazásokat, szeles, felhős időt okozva.

házánkban tegnap erősen felhős, párás, reggel sokfelé ködös volt az idő. a kora délutáni órákban délnyugaton havazni kezdett, majd a havazás áterjedt az ország nagy részére. a csapadék mennyisége a dunántul, az észak-nyugati megyék kivételével, ahol nem volt havazás 1-5, a pécs-esztergom vonaltól a tiszáig terjedő vidéken 5-28, a tiszántulon általában 5-17 milliméter között volt. a hegyeken a hóréteg vastagsága általában 10 centiméterrel növekedett. ma reggel a szabadság hegyen 27, dobogókőn 42, gallyatetőn 65, kékestetőn 63, mátraházán 42, bükk-szentkereszten 54, bánkúton 58, misinatetőn 7, árpádtetőn 15, telki-bányán 22 centiméter volt a hóréteg vastagsága. a legmagasabb nappali hőmérséklet országszerte 0 és plusz három, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet pedig 0, mínusz 3 fok között volt. ma délelőtt a havazás már csak 1-2 helyre korlátozódott. a dunántulon élénk, helyenként erős északi szél fujt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0.5 fok volt, megegyezett a sokévi átlaggal. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 742 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, szórószerűen előforduló hózáporokkal, havasesővel. lassan muló reggeli ködök. helyenként élénk észak-nyugati, északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, mínusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 0, plusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél 244 cm, /mti/

13. 15/a

--

- 34 -

bb 50. magyar orvosokat tüntettek ki a csenszlovák nagykövetségen

t ms/gk/s sr

1965. január 20.

a nagy csenszlovák orvosról, jan purkinje-ről elnevezett csenszlovák orvostársaság az orvostudományban kifejtett kimagasló munkásságáért és a magyar- csenszlovák orvostudományi együttműködésben szerzett érdemeikért két kiváló magyar orvost, rajka ödön akadémiai levelező tagot és dr. gerlőczy ferenc egyetemi tanárt a társaság tiszteletbeli tagjává választotta. az erről szóló diszokleveleket szerdán frantisek pisek nagykövet nyújtotta át a csenszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségén. az ünnepélyes átadáson jelen volt gyenes andrás, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának osztályvezetőhelyettese, sós józsef akadémiai levelező tag, a budapesti orvostudományi egyetem rektora, marjai józsef, a külügyminisztérium csoportfőnöke és gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

az oklevelek átadásakor frantisek pisek közvetlen szavakkal méltatta a kitüntetett magyar orvostudósok érdemeit, majd rajka ödön professzor mondott köszönetet a megtiszteltetésért. ezután frantisek pisek nagykövet fogadást adott a kitüntetettek tiszteletére./mti/

--

13. 30/s

- 35 -

*mti*

bb 51. geodéziai műszerbemutató nyílt a szolnoki damjanich jános muzeumban

vid/lk/-s ki

1965. január 20.

Szolnok megyében a felszabadulás óta eltelt 20 esztendő alatt több mint tízezer hold addig csaknem hasznavehetetlen földterületet tettek alkalmassá mezőgazdasági művelésre. rendezték a közös gazdaságok nagyüzemi tábláit, s így szükségessé vált a gazdasági natárok, községi területek rendezése, térképezése is. mindezeket a munkákat már a tudomány korszerű eszközeivel végezték a szolnok megyei földmérési és térképészeti nivalal, valamint egyéb társintézmények. e munkát segítő korszerű geodéziai műszerekből kiállítás nyílt a szolnoki damjanich jános muzeumban. a kiállításon mintegy ötven különböző műszert, automatikus szintezőt, pörgettyűs teodolitot és más tudományos mérőműszert mutatnak be./mti /

--

bb 52. ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t ni/gk/s sr

1965. január 20.

Szerdán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. megtárgyalta az 1965. évi népgazdasági tervnek a fővárosra vonatkozó programját, amelyet jóváhagyásra a közeljövőben a tanácsülés elé terjesztenek. ezután a közmű- és szolgáltatási igazgatóságnak a parkolási díj bevezetéséről szóló előterjesztésével foglalkoztak. mint ismeretes, a külföldi nagyvárosokban és üdülőhelyeken - sőt itthon is, egyes vidéki városainkban - már korábban elterjedt az a gyakorlat, hogy az egyes kijelölt helyeken ugynevezett parkolási díjat szednek az ott állomásozó gépjárművek után. a végrehajtó bizottság mostani döntése alapján a főváros nagyforgalmu, reprezentatív területein tartózkodó gépjárművek után is parkolási díjat kell majd fizetni. a főváros ugyanis évente nagy összegeket költ a közterületek fenntartására, indokolt tehát, hogy aki a kijelölt helyeket gépkocsijával hosszabb- rövidebb ideig igénybeveszi, anyagilag hozzájáruljon az említett közterületek karbantartásához. ilyen szempontból állandó jellegű hely lesz az erzsébet-niu alatti, valamint az engels téren most épülő parkolóhely, továbbá a getlért, a duna, illetve a margitszigeti nagyszálló körül kijelölt területek és a belváros parkirozásra alkalmas részei.

/folyt. köv./  
14.09/s

- 36 -

bb 52./ ülést tartott a fővárosi..../ 1.folyt./s

meghatározott időszakban parkolási díjat kell majd fizetni a margitsziget bizonyos részein, a nemzetközi vásár és a mezőgazdasági kiállítás környékén. a népstadion melletti, valamint a nagyforgalmu strandfürdők körül létesített parkirozóhelyeken. a díjfizetéssel kapcsolatban az árhivatallal közösen részletes tervet dolgoznak ki, a díjak beszedése a fővárosi közüzemi díjbeszedő vállalat feladata lesz.

a népművelési osztály a thália színház működéséről terjesztett elő részletes jelentést. a társulat munkáját értékelve, a végrehajtó bizottság elismeréssel szölt a színházról, amelynek műsorpolitikájában többnyire korunk nagy kérdései, az emberi társadalom legfontosabb problémái kapnak hangot. törekvésében határozottan észrevenhető a szocialista színház eszmei- művészi nevelő szerepének tudatos vállalása. a színház látogatóinak száma évről- évre növekszik. a végrehajtó bizottság véleménye szerint a társulat művészgárdájának fokozatos felfrissítésével, az eddigi munka tapasztalatainak felhasználásával biztosítani kell a színház további fejlődését.

az ülésen ismertették a budai hegyvidéken építhető társasházak tervezésére korábban meghirdetett pályázat eredményét. a kiírásra 75 pályamű érkezett, a legsikeresebb munkák díjazására, illetve egyes tervek megvásárlására 165.000 forintot irányoztak elő .

végezetül a tanácsi vállalatok dolgozóinak felszabadulási munkaversenyével foglalkozott a végrehajtó bizottság. a szak-szervezetek budapesti tanácsának elnökségével egyetérésben kidolgozott irányelvek felhívják a figyelmet : az 1965. évi népgazdasági terv végrehajtása során nagy figyelmet kell fordítani a fővárosi lakosság szükségleteinek minél jobb kielégítésére. a termelékenység további növelése, a műszaki fejlesztés meggyorsítása, a munka- és az üzemszervezés megjavítása, valamint a munkafegyelem megszilárdítása az idei tervévben is változatlanul fontos feladat marad./mti /

--

14.30/a

- 37 -

bb 53. tudományos ülészekkal ünnepli meg 65 éves fennállását a magyar elektrotechnikai egyesület - sajtótájékoztató a technika házában

t tz/gg/s vg 1965. január 20.

magasszintű tudományos ülészekkel kapcsolja össze a hét végén tartandó közgyűlést az idén 65. életévét betöltő magyar elektrotechnikai egyesület.

a péntekre összehívott tudományos ülészek - amint erről az egyesület vezetősége szerdán délelőtt a technika házában tájékoztatta a sajtó képviselőit - valójában az egyesületnek, a magyar műszaki szakemberek egyik legrégebbi társadalmi tömörülésének rangját fémjelzi. négy európai hírű egyetemi tanárunk tart előadást egy-egy olyan problémakörrel, amely ma nemcsak nálunk, hanem az egész világon az erőáramu kutatások középpontjában áll.

kovács károly pál professzor, a magyar tudományos akadémia levelező tagja az elektronikus számítógépek villamosenergia-ipari alkalmazásának lehetőségeit ismerteti. a probléma fontosságát jelzi, hogy ezen a területen a negyed százalékos megtakarítás értéke is csak milliárd forintokban fejezhető ki, a kibernetika pedig ennél nagyobb megtakarításokat is lehetővé tesz.

a nagyvárosok villamosenergia - ellátásának kérdéseivel foglalkozik a másik előadás. nagyvárosainknak husz év múlva előrelátnatól legalább ötször-hatszor annyi villamosenergiára lesz szükségük, mint ma. geszti pál ottó professzor azokat a követelményeket ismerteti majd, amelyeknek kielégítésére ezzel kapcsolatban az energiaellátó rendszernek fel kell készülnie.

az elektromos berendezések és készülékek fejlesztésével természetszerűen lépést kell tartania a szigetelő anyagok fejlődésének is. ez a probléma elsősorban a műanyagipart érinti, hiszen az erőáramu ipar mind nagyobb mértékben tér át a műanyag-szigetelőkre, stb. használatára. a tudomány ezzel kapcsolatos feladatairól eisler jános professzor számol majd be.

különlegesen érdekes kérdést tárgyal végül dr. simonyi károly professzor, azokat a kísérleteket ismerteti, amelyekkel a közvetlen villamosenergia- termelés módszereit keresik. hosszú időre megoldódnának ugyanis az egész világ energia- gondjai, ha sikerülne olyan eljárásokat kidolgozni, amelyekkel a szén, az olaj, stb. energiatartalmát hő, vagy gőz közvetítése nélkül lehet villamosenergiává átalakítani.

a szombati küldött- közgyűlést egyúttal felhasználják a zipernowsky- és déri-díjak, a bláthy- emlékérem, valamint a diplomaterv - és nivódíjak kiosztására is./mti /

14.43/a

--

- 38 -

hob/

bb 54. szerdán megkezdtek a folyamatos termelést a mecseki szénmedence legújabb aknájában

vid/lk/s ki. 1965. január 20.

szerdán megkezdtek a folyamatos termelést a mecseki szénmedence legfiatalabb létesítményében, a 300 vagon szállító kapacitású pécs- szabolicsi istván ii. aknában. az akna építése tíz esztendő munkájába és 670 millió forint költségbe került. impozáns épületei, az 57 méter magas aknatorony, a 3000 személyes öltöző és fürdő, továbbá az automatikusan működő szállítórendszer és a földalatti berendezések európai viszonylatban is a legkorszerűbbek közé tartoznak.

január 20-ra osztottak először tervet az új aknára s ekkor megkezdődött a felsőbb szintekben rejtőző, több mint négy milliő tonna szénvagyon kibányászása. a termelési „premier”, napján helyezték üzembe a iv. szinten, 230 méter mélységben, az első koncentrált fejtést is, amelyben több mint fél kilométer hosszúságban kaparón, szállítószalagon kezdi útját a szén. emberi kéz érintése nélkül jut tovább a külszínre is, ahol a csilleforgalmat, az üritést és rendezést üvegfalú vezérlőfülkéből, gombnyomással irányítják. a napi termelés száz tonnával indult, de már március elejére 1800 tonnára növekszik. az év közepéig ez az akna veszi át a szállítást negyven esztendő s ikerpárjától, a rekonstrukció miatt leállító istván i. aknától./mti /

bb 55. megerősödött búzát takar a hó a közép-tisza vidékén  
vid/ká/tr/s cz 1965. január 20.

az idei tél első nagy havazása szerdán reggel volt a közép-tisza vidékén. szolnok megyében több mint 178.000 hold búzát takart be a tíz centiméter vastagságú hóréteg. a későn érkezett hótakaró hiányát - a szakemberek véleménye szerint - eddig még nem érezte meg a növény. sőt a megkésett tél kedvezett annak a 40.000 hold vetésnek is, amelyet az őszi esőzések miatt csak decemberben tudtak a földbe tenni. a későn vetett területeken is jól megerősödött a buza és kedvező körülmények között telet. a termelőségvetésekben már minden készen áll a fejtrágyázás megkezdésére. amennyiben a hótakaró állandó lesz a következő napokban megkezdődik a termésfokozó nitrogén széthintése. a megyében 100.000 holdat szándékoznak felülsozni és erre a célra 23.000 tonna nitrogént tartalékolnak. a műtrágya 90 százaléka már a helyszínen várja a munkák kezdetét./mti /

15.15/s

--  
- 39 -

hob/

bb 56. kidolgozzák a magyar hajó- és darugyár irányításának tudományos módszereit

k sl/s vg

1965. január 20.

a magyar tudományos akadémia számítástechnikai központja, a kgm ügyvitelgépesítési főosztály információ feldolgozási laboratóriuma és a magyar hajó- és darugyár együttműködési szerződést kötött. a szerződés értelmében kutatómunkát végeznek olyan tudományos módszerek kidolgozására, amelyek magasabb színvonalra emelik a vállalat irányítási tevékenységét. a szerződő felek közös munkatervet dolgoznak ki, és kutatócsoportot alakítanak.  
/mti/

---

bb 57. bányászok segítsége a wilhelm pieck járműipari műveknek

vid/lk/s ki

1965. január 20.

a wilhelm pieck járműipari művek préskovács üzemében nagy alapozási munka előzi meg az új, 25.000 méterkilogrammos ellenútó kalapács üzembeállítását. a költségek csökkentése érdekében egy régi háromtonnás légkalapács helyét jelölték ki erre a célra, mert itt nem kell a talajviz elszigeteléséről gondoskodni. el kell azonban távolítani a csaknem 100 köbméter terjedelmű vasbeton alapot. az 5x5 méter alapterületű, több mint három méter vastagságú betontömböt a hagyományos módon, kézi légkalapáccsal szétdarabolni igen hosszadalmas művelet lenne. ezért robbantáshoz folyamodtak. vasárnaponként, amikor a termelő munka szünetel, tatabányáról átnívott bányászok veszik birtokukba a préskovácsüzem csarnokát. mintegy 80 centiméter mélységű lyukakat fúrnak a gyutacsoknak és apró robbantásokkal tördelik szét a régi betonlapot. a munka már eléggé előre haladt, még egy sorozat robbantás valószínűleg elég lesz ahhoz, hogy eltávolíthassák az utolsó maradványokat is és hozzáfognassanak az új gépnek megfelelő alap elkészítéséhez.  
/mti/

---

15.32/s

- 40 -

bb 58. közlekedési balesetek

i bc/gk/m/sr

1965. január 20.

rákosfalván, a kerepesi úton nagy ibolya, 37 éves italmérőt elütötte egy személygépkocsi. nagy ibolyát súlyos sérüléssel kórházba szállították.

figyelmetlenül vezetett tehergépkocsit a 9. kerületi soroksári úton negyedik józsef, 23 éves sofőr, s elütötte végül lajos, 55 éves uttisztító budapesti lakost. a szerencsétlen ember súlyosan megsérült.

a 16. kerületi széchenyi utca és imre utca kereszteződésénél rózsza tamás, 24 éves mérnök személygépkocsijával a gyalogátkelőhelyen elütötte litkai éva mária, 21 éves segédmunkás budapesti lakost, aki súlyosan megsérült.

a 11. kerületi fehérvári ut és hamzsabégi ut torkolatánál végül lajosné, 55 éves budapesti lakost elütötte egy 43/a jelzésű villamos. az elgázolt asszony súlyosan megsérült és kórházba került.  
/mti/

---

bb 59. pénteken mutatja be új műsorát a pécsi balettegyüttes  
vid/gk/m/fm

1965. január 20.

a pécsi nemzeti színház balettegyüttese pénteken mutatja be új műsorát: két egyfelvonásos táncjátékot és három rövidebb kompozíciót. az új bemutatót eck imre, a balett-társulat vezetője rendezte és koreográfiáit is ő tervezte. az „eszmélés”, című egyfelvonásos balett zenéjét lendvai kamilló szerezte, szövegét dallos attila írta. a „prométeusz”, című mitológiai mondát beethoven zenéjére, egy felvonásban és három képben táncolják az együttes tagjai. a rövidebb táncjelentekre „pantomim”, címmel szőlősi andrás, „passacaglia”, címmel petrovics emil, továbbá „improvizáció és ária”, címmel kurtág györgy írt zenét.

a pécsi balettegyüttes bemutatóját megtekinti olga lepesinszkája is, aki egy hetet tölt pécsen és hasznos tanácsaival segíti az együttes felkészülését./mti/

---

15.50/-n

-41-

Mc

bb 62. az országgyűlés szociális és egészségügyi, valamint kulturális bizottságának ülése

t ms/vt/gk/m/zs

1965. január 20.

Szerdán ülést tartott az országgyűlés szociális és egészségügyi, valamint kulturális bizottsága. az üléseken megtárgyalták az egészségügyi minisztérium, illetve a művelődésügyi minisztérium 1965. évi költségvetésének tervezetét, továbbá a könyvtárak állományának fejlődéséről és kihasználásáról szóló tájékoztatót.

a szociális és egészségügyi bizottság dr. pesta lászló elnöklésével tanácskozott. az ülésen részt vett dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke is. a költségvetés tervezetét cserba lászló, az egészségügyi minisztérium terv- és költségvetési főosztályának vezetője ismertette. az ülésen felszólalt dr. babics Antal, dr. bene zoltán, dr. beresztóczy miklós, bodonyi pálné, háner józsef, martin jános, mázi józsef, dr. noszkay aurél, dr. pregun albertné, sárffi rózi, dr. sáró andrás, dr. stark janka, dr. törő imre országgyűlési képviselő és dr. gál györgy, az mszmp központi bizottsága tudományos és közoktatási osztályának osztályvezetője, dr. császár ferenc a pénzügyminisztérium főosztályvezetője. a vitában elhangzott felszólalásokra dr. vedres istván, az egészségügyi miniszter első helyettese és cserba lászló válaszolt.

a kulturális bizottság ülésén dr. gosztonyi jános elnökölt. részt vett az ülésen vass istvánné, az országgyűlés elnöke is. a művelődésügyi tárca költségvetési tervezetét dr. polinszky károly miniszterhelyettes ismertette, a könyvtárak állományának fejlődéséről és kihasználásáról molnár jános miniszterhelyettes tájékoztatta a bizottságot. a vitában felszólalt andrási béla, benke lajosné, bolodár alajosné, dr. gosztonyi jános, szabó pál, váci minály és veres péter országgyűlési képviselő, továbbá garamvölgyi károly pénzügyminiszter-helyettes, jászberényi józsef, a szépirodalmi könyvkiadó igazgatója és simó tibor, a csepel vas- és fémüvek művelődési házána igazgatója. a felszólalásokra dr. polinszky károly és molnár jános válaszolt.

a két bizottság az egészségügyi minisztérium, illetőleg a művelődésügyi minisztérium költségvetésének tervezetét elfogadta./mti/

...

16.04/-n

-42-

b<sup>b</sup> 60. szovjet dráma magyarországi bemutatója vas megyében

vid tné vm fm

1965. január 20.

a felszabadulás 20. évfordulójára készülődés jegyében az állami deryné szinnáz vas megyében tartja aljosin fiatal szovjet drámaíró döntő pillanatok című háromfelvonásos, mai tárgyú drámájának magyarországi bemutatóját. a jelentős színházi eseményre január 23-án, szombaton kerül sor celldömök ii. /alsóság/ nemrég elkészült művelődési otthonában. ezenkívül négy más vasi községben is bemutatják a döntő pillanatokat./mti/

...

bb 61. sikeres zárszámadás a 15 éves bácsalmási termelészövetkezetben

vid ká tr vm

1965. január 20.

Szerdán a bácsalmási táncsics termelészövetkezetben megtartották bács megye első zárszámadási közgyűlését. a tsz-ben ez alkalommal kettős ünnepet ültek: a közös gazdaság ugyanis 15 évvel ezelőtt alakult. a gazdasági beszámoló is másfél évtizedre visszamenőleg adott számot a tsz. néhány jelentősebb gazdasági eseményéről. a több mint kétezer holdas gazdaságban a tavalyi év volt a legsikeresebb. 1964-ben egymillió forint értékkel növelték a közös vagyont, amely ezzel 12 millió forintra nőtt. a gazdaság egészséges fejlődésének legjellemzőbb számadata: az elmúlt évben 500 forinttal nőtt az egy hold szántóra jutó termelési érték. a fő jövedelem az állattenyésztésből származik, tavaly az összebevételnek 65 százalékát ez az üzemi ág adta. a múlt évben minden hold szántóterület után 139 kilogramm húst értékesítettek.

a termelési érték növelésével együtt emelkedett a tsz-gazdák részesedése is. a közösből származó évi jövedelem 1963-ban 12.600 forint volt, most minden tsz.tagra 16.184 forint jutott./mti/

...

bb 63. az áruforgalomról, a kereskedelmi hálózat fejlesztéséről, a beruházások észszerűsítéséről tárgyalt a kpvsz központi vezetősége

t kf tr vm vg

1965. január 20.

a kereskedelmi, - pénzügyi- és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége szerdán ülést tartott a szakszervezet jókai utcai székházában. a tanácskozáson résztvett gál lászló, a szot titkára is.

/folyt.köv./

16.06/-n

-43-

*Handwritten mark*

bb 63. az áruforgalomról.....1.folyt./vm

Ligeti László, a szakszervezet főtitkára referátumában a többi között elmondotta, hogy az ötéves tervidőszak eddigi négy esztendőjében a külkereskedelem forgalma 50 százalékkal növekedett, a belkereskedelem forgalmának növekedése pedig elérte a 24 százalékot, vagyis azt a szintet, amit a terv csak 1965. végére szabott meg. a belkereskedelem egyébként a tervezettnél kisebb létszámmal és kevesebb tulónával négy százalékkal túlteljesítette tervét.

a beszámoló több hibára is felhívta a figyelmet. bírálta például a tervek minden áron való teljesítésének szemléletét, s kiemelte, hogy a bel- és külkereskedelem, a vendéglátóipar és a pénzügyintézetek dolgozóinak az idén még hatékonyabban elő kell segíteniök a választék bővítését, a gyártmányok minőségének javítását. ügyelni kell arra, hogy ne keletkezzenek felesleges készletek, ehhez mindenekelőtt az szükséges, hogy a kereskedelem kellő időben hívja fel az ipar figyelmét a fogyasztók kívánságaira, az áruk minőségét érintő észrevételekre. a pénzügyintézetek a tervek túlteljesítéséhez csak akkor adjanak niteleket, ha azok fontos exportérdekeket szolgálnak.

a központi vezetőség javasolja, hogy a magyar nemzeti bank és a beruházási bank szorosabban működjenek együtt, még hatékonyabban támogassák a helyes beruházási politika érvényesítését. ehhez a belkereskedelem dolgozóinak segítségét is kéri. az idén ugyanis az állami kiskereskedelmi hálózat 56.000, a vendéglátóipar 65.000, a nagykereskedelem pedig 42.000 négyzetméternyi területtel bővült, s nem mindegy, hogy ezt a fejlődést milyen módon használják ki a népgazdaság, a lakosság érdekében.

a belkereskedelem áruforgalma 5.7 százalékkal növekszik ebben az esztendőben, s a központi vezetőség álláspontja szerint a kiszolgálás színvonalának még nagyobb mértékben kell javulnia, ha ezt számadattal nem is lehet kifejezni. a kereskedelem kulturájának kialakításában, s általában a munka megjavításában az eddiginél fokozottabban kívánnak támaszkodni a szocialista brigádokra, az élenjáró dolgozókra. ezért a szakszervezet január 26-ra a belkereskedelem - január 28-ra pedig a földművelésszervezeti kereskedelem szocialista brigádvezetőit tanácskozássra hívta össze.

befejezésül a szakszervezeti alapszervezetek újjáválasztásának kérdéseivel foglalkozott a kpvd sz központi vezetősége./mti/

...

16,20/

- 44 -

m

bb 64. a tervezett 16 millió helyett 19.5 millió forint értékű árut adott a népgazdaságnak a kocsi aranykalász tsz.

vid/ká/tr/m

1965. január 20.

a kocsi aranykalász tsz. komárom megye egyik legnagyobb közös gazdasága, szerdán tartotta zárszámadó közgyűlését. körmenyi miklós, a több mint hatezer holdas szövetkezet elnöke gazdag esztendőről számolt be. a nagy géppark jó kihasználásával minden munkát idejében elvégeztek, bátran alkalmazták a fejlett módszereket. kétezer hold vegyszeres gyomirtásával például nétezer munkanapot nyertek. ösztönző premizálási módszerekkel sok családtagot vontak be a munkába. így annak ellenére, hogy egy-egy holdra csak 103 kiló műtrágya jutott, több terményből, például búzából, kukoricából, sárgarépából jelentősen túlteljesítették tervüket. az aranykalászban a bevételek nagyobb részét az állattenyésztés adja. gyarapodott az állatlétszám, emelkedtek a hozamok. az értékesítési tervet számottevően túlteljesítették. búzából például a tervezett 102 vagon helyett 126 vagonnal adták el a felvásárló szervezeteknek. 1860 mázsa helyett 2680 mázsa hizott sertést értékesítettek. a tervezettnél három és fél millióval több, összesen 19.5 millió forint értékű árut adták a népgazdaságnak.

a tsz. tiszta vagyona hét millió forinttal gyarapodott. megtalálták a számításukat a tagok is. az egy tagra jutó évi átlagkeresetet 23.800 forint, 35 százalékkal magasabb a tavalyinál./mti/

...

bb 65. az idegenforgalmi érdekek megkövetelik a fizetővendég szolgálat szélesítését - az országos idegenforgalmi hivatal vezetője az ideai tervekről

t nbj/gg/m/vg

1965. január 20.

szerdán az idegenforgalommal foglalkozó újságírókat tájékoztatta dr. vitéz andrás, az országos idegenforgalmi hivatal vezetője az ideai tervekről. a többi között elmondotta, hogy március közepén megkezdik a balaton partján és a duna-kanyarban az új campingek építését. az építésben érdekelt vállalatokon mulik, hogy ezeket az új campingeket június közepére, tenát az idegenforgalmi idény kezdetére átadhassák. a vállalatok megígérték, hogy minden lehető megtesznek a határidő betartására. a vendégek elhelyezése mind budapesten, mind vidéken megköveteli a fizetővendégszolgálat szélesítését is. a közeljövőben megjelenő rendelkezés lehetővé teszi, hogy a fizetővendég-szolgálatba bekapcsolódó vendéglátók az eddiginél jobban megtalálják számításukat.

az idén a belkereskedelmi minisztérium több abc árunázat és önkiszolgáló boltot épít a balaton partján és a duna-kanyarban, úgy hogy az üdülőhelyeken javulnak az ellátási viszonyok.

/folyt. köv./

16.33/-n

-45-

ME

bb 65. /az idegenforgalmi ... 1. folyt./ m

a balatoni intéző bizottság a nyáron síófokon és keszthelyen zenei központot akar kialakítani, balatonföldvárótt folklór-, balatonfüreden pedig színnázi bemutatókat kíván tartani, ez azonban nem elegendő. több táncos szórakozóhelyre van szükség, ahol színvonalas műsort nézhetnek végig az érdeklődők. vizikarnevalókat és egyéb látványosságokat kell rendezni.

idegenforgalmunk fejlődése megköveteli azt is, hogy mindenki egy kissé házigazdája legyen a külföldről érkezőknek. ez nemcsak a népgazdaság érdeke, hanem jó hírnevünk is megköveteli.

a magyar idegenforgalom igyekszik bővíteni nemzetközi kapcsolatát is. 1965-ben az idegenforgalom tudományos szakértőinek nemzetközi szervezete nálunk rendezte meg szokásos évi konferenciáját, jövőre pedig a nemzetközi camping szövetség ülészik Magyarországon. /mti/

bb 68. újabb toló- vontatóhajót bocsátottak vízre

k /Lk/sl/m/vg

1965. január 20.

szerdán új toló-vontatóhajót bocsátottak vízre a magyar hajó- és darugár óbudai gyáregységében. a negyvenkilencedik 1200 lóerős hajó szovjet rendelésre készül. ebből a típusból jelentős sorozatot épített eddig a gyáregység. /mti/

bb 69. ülést tartott a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa

vid/lk/m/fm

1965. január 20.

a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa szerdán ülést tartott, amelyen résztvett és felszólalt csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára is.

lázár minálné vezető titkár beszámolt a múlt évi tervek teljesítéséről, majd ismertette a szakszervezetek feladatait az idei népgazdasági tervek teljesítésében, valamint a felszabadulási és az éves munkaverseny szervezésében. a vita után a tanács határozatot hozott a dolgozók egészségének és testi épségének fokozottabb védelméről, majd a résztvevők megtárgyalták és elfogadták az szmt első félévi munkatervét. /mti/

16-40/-n

---  
-46-

bb 66. tizenhatezer választó a tanácstagi jelölőgyűléseken - rövidesen kifüggesztik a választási hirdetményeket

i ni tné vm zs

1965. január 20.

a fővárosi választási elnökség ülést tartott és megtárgyalta az időközi tanácsválasztások előkészületeit. megállapította, hogy a január 31-ére kitűzött időszaki választások politikai és szervezeti előkészítése tervszerűen halad. a hónap közepéig - a tanácstag-jelöltek számának megfelelően - rendben lebonyolódott a program szerinti több mint 220 jelölőgyűlés, ezeken mintegy 16.000 választó vett részt. a tanácskozásokat mindenütt demokratikus légkör, élénk vitaszellem jellemezte. mutatja ezt a többi között az is, hogy számos helyen az eredetileg javasolt személy helyett más jelöltet is felvettek a listára, s a választás napján a lakosság dönti majd el, ki képviselje a körzetet a tanácsban.

a fővárosi, illetve a kerületi választási csoportok az érdekelt lakókat folyamatosan tájékoztatják a választás előkészületeiről. mindenütt köszömlére tették a választói névjegyzéket, sőt a kerületi választási csoportok mindenegyes választónak névre szóló értesítést is küldtek, illetve küldenek. az értesítésből ki-ki megtudhatja, milyen sorszám alatt szerepel a szavazók listáján.

a jelölőgyűlések lebonyolítása után letették az esküt a választókerületenként létrehozott öttagu szavazatszedő bizottságok is. a következő napokban - legkésőbb január 26-ig - az érdekelt választókerületekben feltűnő helyen kifüggesztik a választási hirdetményeket, amelyek a szavazás idejéről és helyéről adnak tájékoztatást, közlik továbbá a tanácstag-jelöltek neveit, valamint azt, hogy milyen személyi okmányok szükségesek a szavazáshoz. /mti/

bb 70. szurdi istván fogadta a szovjet pártmunkásküldöttséget

vm zs

1965. január 20.

szurdi istván, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára szerdán fogadta a hazánkban tartózkodó szovjet pártmunkásküldöttséget, melyet p.i.makszimov, az szkp központi bizottsága könnyű- élelmiszeripari és kereskedelmi osztályának vezetője vezet. a baráti hangulatu beszélgetésen jelen volt párdi imre, és molnár lászló, az mszmp központi bizottságának osztályvezetői. /mti/

16.343/-n

---  
-47-

bb 67. megnyilt az mti fiatal fotóriportereinek kiállítása

t tf vm fm

1965. január 20.

kilenc felvétel - munka közben, fényképező géppel a kézben - mutatja be az mti kilenc fiatal fotóriporterét a tanács körüli vadas ernő kiállítási terem utcai portálján. a helyiségben szerdán kollektív tárlat nyílt bara istván, hadas jános, kovács gyula, kovács lászló, kovács sándor, percze lajos, sziklás mária, tóth józsef és vitályos józsef riportképeiből. a tárlat ötletes rendezése ugyan-csak a fiatalok munkája. az anyagban mintegy 70 színes és fekete-fehér felvételt - életképet, portrét, reklámfotót - sorakoztattak fel. a munkák - a megnyitón résztvett szakemberek véleménye szerint - az mti-fiatalok jó szakmai felkészültségéről, az ügyes „beállítások”, „technikai fogások nagy teleményességéről, rugalmasságról tanuskodnak.

a kiállítást március 1-ig - hétfő kivételével - naponta 12-től este 7-ig, vasárnap 10-14 óra között tekintheti meg a közönség./mti/

- . . -

bb 71. kétszáz előadás a debreceni tanyavilágban

vid/j/m

1965. január 20.

debrecenben szerdán kétnapos tanácskozás kezdődött a város nagykiterjedésű tanyavilágában élő mintegy 15.000 lakos kulturális helyzetéről. a beszámolókból többek között kitűnt, hogy a tanyavilágot rendszeresen felkeresik a debreceni művészegyüttesek, a tanyasiak között pedig számosan vásároltak bérletet a debreceni színházi előadásokra. a várostól távoli településeken a télen kétszáz politikai, mezőgazdasági, egészségügyi, irodalmi témájú ismeretterjesztő előadást tartanak. népszerűek a tanyázó és népfrent-estek is.

a tanácskozás második napján, csütörtökön a tanyai művelődési szakszervezetek tárgyalja meg a tanyák pedagógusainak és népművelési vezetőinek tapasztalatait. /mti/

- . . -

17.15/-n

-48-

He

R

bb 72. megyei ifjúsági építőtábor tiszavasváriban

vid/j/m/fm

1965. január 20.

az idei munkaprogramot vitatták meg a kisz szabolcs-szatmár megyei bizottságának szerdai ülésén. a tanácskozáson részt vett ménes lajos, az mszmp központi bizottságának póttagja, a kisz központi bizottságának első titkára és gombás sándor, az mszmp szabolcs-szatmár megyei bizottságának titkára is.

a munkaterv szerint a kisz-szervezetek - a hatodik kongresszus határozatainak megfelelően - fokozottabban segítik az üzemek termelését, a termelőszövetkezetek megszilárdítását, a fiatalok nevelését. a tervek szerint az ipari üzemek fiataljai közül négyezren kapcsolódnak be a versenybe, az ifjúsági brigádok száma eléri a háromszázat, s háromnegyed részük tűzi ki célul a „szocialista”, cím elnyerését.

a termelőszövetkezetekben újabb ifjúsági brigádokat, munkacsapatokat alakítanak. a megyei, járási és helyi versenyekben előreláthatóan mintegy 30.000 fiatal vesz részt.

új kezdeményezésként az idén megyei ifjúsági építőtábort létesítenek a tiszavasvári állami gazdaság zöldségtermelő üzemegységében. a gazdaság 150 holdnyi területéről a nyári szünetben a diákok takarítják be a termést.

a megye kisz szervezetei társadalmi munkában körülbelül kétmillió facemete elültetését vállalják, és segítséget nyújtanak egy tanyai kollégium építéséhez. /mti/

- . . -

bb 75. a nemzeti színház igazgatósága

k s/ggm/fm

1965. január 20.

és a művészeti szakszervezetek szövetsége közli, hogy dr. hajdu györgyöt, a nemzeti színház művészeti titkárát január 22-én, pénteken délután 3 órakor temetik a 10. kerületi új köztemetőben. /mti/

- . . -

17.25/-n

-49-

He

R

bb 73. a bányavidék helyzetéről tanácskozott az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja

vid/j/m/fm

1965. január 20.

hétfőn oroszlányon ülésezett az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja. a tanácskozáson résztvett nemeslaki tivadar, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára.

tolmácsi ferenc, a megyei pártbizottság ipari és közlekedési osztályának vezetője a megye szénbányászainak ez évi feladatairól, a bányavidékek fejlődéséről tájékoztatta a képviselőket. elmondta, hogy a megye bányászainak az idén a tavalyi tervnél 100.000 tonnával többet, az országos termelés egyharmadát kell adniok. tovább csökkentik a szén termelési költségét, jelentősen emelik a termelékenységet, s a többtermelést vasárnapi műszakok nélkül kell elérni. a nagyobb feladatok sikeres végrehajtásához ebben az évben is jelentősen fejlesztik a megye mindhárom szénmedencéjét: berunázásokra mintegy 650 millió forintot költenek a trösztök. több építkezést kiemelt beruházásnak jelöltek ki. gyorsítják az ujaknak mélyítését, s főként tatabányán elsősorban a régi bányákat rekonstruálják, növelik a leművelhető szénterületüket.

részletesen tájékoztatták a képviselőket a bányásztelepek fejlesztéséről is. az idén több mint 1200 lakást adnak át és 570 építést kezdik meg a megyében. ezek többségét a bányavidékek kapják. a képviselők elmondották azt a tapasztalatukat, hogy az új bányásztelepüléseken a lakások építésével nincs arányban a járulékos beruházások építése, noha ezt kormányrendelet szabályozza.

a képviselők javasolták, hogy az illetékes megyei szervek gyakrabban ellenőrizzék a járulékos beruházások teljesítését. elhatározták: az országos szerveknél közbenjárnak annak érdekében, hogy az új bányatelepüléseken fokozzák a járulékos beruházások építését. /mti/

---

17.30/-n

-50-

KE 12.12.21

bb 74. díjnyertes amatőrfilmek bemutatója

k tf/tr/m/fm

1965. január 20.

a 12. országos amatőrfilm-fesztiválon díjat nyert filmek második bemutatóját január 26-án este 6 órakor rendezik meg a szot fenérvári uti művelődési házában. a műsoron összesen tíz játék-, riport-, dokumentum-, ismeretterjesztő-, utirajz- és kísérleti-film szerepel. /mti/

---

bb 76. a magyar kereskedelmi kamara és az osztrák szövetségi kamara képviselőinek budapesti tárgyalásai

t sz/tm/m/vg

1965. január 20.

január 18-20 között tartotta 4. ülését budapestben a magyar kereskedelmi kamara és az osztrák szövetségi kereskedelmi és ipar kamara összekötő bizottsága. a megbeszélések során megtárgyalták az áprilisban ausztriába utazó magyar delegáció programjával kapcsolatos kérdéseket. a mintegy 20 tagú magyar küldöttség - amelynek tagjai a magyar külkereskedelmi vállalatok és nagyüzemek vezetői lesznek - az osztrák szövetségi kereskedelmi és ipar kamara meghívására április 5-e és 10-e között látogat bécsbe. útja során a legjelentősebb osztrák üzemek vezetőivel folytat majd tárgyalásokat az együttműködés fejlesztéséről.

a kamara-közi tárgyalások napirendjén szerepel többek között az osztrák ipar nagyarányú részvétele az 1965. évi budapesti nemzetközi vásáron. /mti/

---

17.35/-n

-51-

KE 12.12.21

bb 77. csaknem az egész ország új „hóbundát”, kapott, a hegyekben 10 centiméterrel nőtt a hóréteg - tovább tart az enyhe légáramlás

i cs/tné/m/ká

1965. január 20.

a legutóbbi 24 órában az atlanti óceán feletti ciklon a földközi tenger felé tolódott át, kimélyült, s központja jelenleg a magyar alföld felett van. a ciklon előoldalán észak felé nyomuló enyhe légtömegek hatására a balkánon és a kárpát-medence délekeleti vidékein erős havazás kezdődött. ugyanakkor nyugat-európa fölé újabb nagyméretű ciklon érkezett. az új ciklon nagy-britannia feletti központjában a légnyomás rendkívül alacsony /723 milliméter/, hasonlóra évente alig egy-kétszer találhatunk példát.

hazánkban kedden délután kezdődött a havazás és szerdán reggelre győr-sopron megye néhány vidékének kivételével az egész ország friss hóbundát kapott. a lehullott hó csapadékértéke dél-dunántulon és a duna-tisza közének déli részein 20-28 milliméter volt. a hóréteg általában 5-10 centiméter vastag. tolnában és banyában azonban általánosan elérte a 20-25 centimétert. a hegyekben a régi hóréteg általában 10 centiméterrel nőtt. a szerda reggeli hőmérképek szerint a szabadság-hegyen 27 centiméteres a hóréteg, a dobogókőn 42, a galyatetőn 65, a kékestetőn 63, mátraházán 42, bükkzentkeresztén 54, bánkúton 58, a misinatetőn 7, a mecsekben levő árpád tetőn 15, a zempléni hegységben levő telkibányán pedig 22 centimétert mértek.

a havazás szerdán délelőtt fokozatosan az egész országban megszűnt, a dunántulon az északi, északnyugati szél megélénkült. a szerdai hőmérsékleti maximumok 0, plusz 5 fokig emelkedtek. a budapesti mért napi középhőmérséklet kedden éppen a sokévi átlagnak felelt meg, szerdán azonban ismét 1.5 fokos volt a „meleg-többlet”,.

a következő 36 órában előreláthatólag felhős marad az idő, szórványosan számítanunk kell még hózáporokra, havasesőkre, reggeli ködökre. az északnyugati-északi szél időnkint megélénkül. a szerdai minimumok reggel mínusz 1, mínusz 6, a délutáni maximumok 0, plusz 5 fok között alakulnak ki. az új nyugateurópai ciklon hajtotta enyhe légáramlás előreláthatólag újabb bő melegtartalékokat jelent európa nagyrészének. /mti/

-...-

i7.45/-n

-52-

ME

bb 78. fogadás a kki-ben a kairói bábszínház együttese tiszteletére

t s tm vm fm

1965. január 20.

szerdán a kulturális kapcsolatok intézetében dr. rosta endre ügyvezető elnök fogadást adott a kairói bábszínház budapesti vendégszereplő társulatának tiszteletére. a fogadáson részt vett szarka károly külügyminiszterhelyettes, valamint szilágyi dezső, az állami bábszínház igazgatója. ott volt a külügyminisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete és a bábszínház több munkatársa és művésze is. a fogadáson megjelent mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete.

nagy enyát, a kairói bábszínház igazgatója elmondotta, hogy a társulat október óta vendégszerepel Európában. felléptek Bulgáriában, Romániában, a Szovjetunióban, Lengyelországban, a német demokratikus köztársaságban és Csehszlovákiában. magyarországi vendégszereplésük után pedig Jugoszláviába utaznak, ahol több előadást tartanak.

Budapestben három alkalommal léptek fel a kairói művészek, csütörtökön pedig székesfehérvárra utaznak, ahol 23-án és 25-én mutatják be programjukat. /mti/

- . -

19.30/-n

-53-

ME

bb 79. összehívták a népfront műszaki segítőtársainak fővárosi konferenciáját - ülést tartott a hazafias népfront budapesti elnöksége

t di tr vm zs

1965. január 20.

a népfront várospolitikai tevékenységének tapasztalatairól tanácskoztak dr. harrer ferenc elnökletével a hazafias népfront budapesti elnökségének szerdai ülésén. elégedetten nyugtázták, hogy a mozgalom aktivistái hasznosan kamatoztatják segítőképességüket, s tevékenységük, amely a különböző elgondolások széleskörű ismertetésétől egész sor új kezdeményezésig terjed, jelentősen hozzájárul az egészséges patriotizmus kibontakoztatásához.

a hazafias népfront rendezésében az elmúlt évben újabb tízezrek ismerték meg budapest távlati terveit. a negyedik, a tizenegyedik, a tizenhetedik és a huszonkettedik kerületben tartott előadások népes hallgatóságot vonzottak, s számos hasznos javaslatnak adtak fórumot. eleven érdeklődés kísérte az új városrészek lakóinak, tervezőinek, beruházóinak és kivitelezőinek véleménycseréjét is. az összejöveteleket mindenütt alapos felmérés előzte meg, s ennek eredményeként a „szembesítéskor,, már csak a leglényegesebb kérdésekről zajlott a vita.

a tanácskozásokon számos olyan hiányosságot is szóvá tettek, amely elkerülte az illetékesek figyelmét. a tizennyolcadik kerületben a lakatos utcai lakótelepen szerzett tapasztalatok például rámutattak: mind beruházási, mind kivitelezési, mind pedig jóállású szempontból másként kell előkészíteni, szervezni a szövetkezeti lakónházak építkezéseit, mint az állami lakótelepeket.

hasznosak azok az új kezdeményezések - állapította meg az elnökség - amelyek például a tizedik, és a huszonkettedik kerületben bontakoztak ki. kőbányán a barlangpincék hasznosítására dolgoztak ki javaslatot a népfront önkéntes segítőtársai, budafokon pedig azt indítványozták, hogy legyen pihenő-üdülőkert a háros sziget. az illetékesek mindkét elgondolást helyesléssel fogadták. kísérletek kezdődnek a barlangpincék hasznosítására, s előreláthatólag már az idén tizezrek tölthetik kellemesen szabadidejüket a háros-szigeten.

a tanácskozáson szó esett a népfront különböző budapesti akcióbizottságainak tevékenységéről is. egyebek között arról, hogy a közlekedéspolitikai kérdésekkel foglalkozó testület tagjai a múlt évben több javaslatot dolgoztak ki a boráros tér forgalmi rendjének átszervezésére. a bizottság az idén a budai hegyvidék távlati közlekedési tervét tűzi napirendre.

az elnökség 1965. tavaszára összehívta a népfront-bizottságok műszaki segítőtársainak konferenciáját. ezen értékelik majd a különböző akcióbizottságok eddigi tevékenységét, s meghatározzák azokat a területeket, amelyekben még eredményesebben venetik ki részüket a főváros gazdagításából, gyanapításából.

/folyt.köv./

19.45

- 54 -

109

20-

/bb 79. összehívták....1.folyt./vm

a testület ezután egyhangulag tudomásul vette matuz lászló titkárnelyettesnek a január 31-i időszaki tanácsstagi választások előkészítéséről szóló tájékoztatóját, s elfogadta az új fővárosi tanács-tagjelöltek névsorát./mti/

bb 80. időjárásjelentés

tm vm nk

1965. január 20.

a meteorológiai intézet jelenti január 20-án, szerdán 19 órakor:

felhőátvonulások

várható időjárás csütörtök estig: lassan muló reggeli ködök. mérsékelt, időnként élénkebb északnyugati, északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 0, plusz 5 fok között.  
/mti/

19.50/-n

-55-

109

20-  
P-e

-Vege-

# M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérfőigazgató felel.

*Belföldi Hírek*

1965. január 21.

bb 1. új dokumentumok a budapesti partizánharcokról - folytatják a gyűjtőmunkát

1 vt/gg vm zs

1965. január 21.

szinte naponta tárulnak fel a magyar ellenállók husz esztendővel ezelőtti harcainak új fejezetei a partizán szövetség közreműködésével országsszerte kibontakozott gyűjtő- és kutatómunka eredményeként. a régebbi és az újonnan előkerült dokumentumokból például kiderült, hogy 1944 október 6-a és 1945 január 18-a között az illegális kommunista párt akciócsoportjai mintegy 40 sikeres fegyveres akciót hajtottak végre Budapesten nyilas párhelyiségek, német parancsnokságok és más katonai objektumok ellen. a partizán szövetségben egyebek között összeállították azoknak az utcáknak, épületeknek a jegyzékét is, amelyekhez az ellenállási és partizán-harcok emlékei fűződnek. az eddigi - nem végleges - adatok szerint csupán a fővárosban több mint 70 ilyen objektum van. a husz évvel ezelőtti események mind teljesebbé váló adat és dokumentum-gyűjteménye arról is számot ad, milyen jelentékeny szerepet játszott a felszabadító harcok támogatásában a budai önkéntes ezred, amelynek 2000 tagja közül százszázán a felszabadító harcok közben életüket veszítették.

a partizán szövetség veteránokból álló történelmi emlékgyűjtő csoportja folytatja a kutatómunkát. tagjai felkeresik egykori bajtársaikat, rögzítik visszaemlékezéseiket és gyűjtik a szétszóródott dokumentumokat. munkájukhoz értékes segítséget nyújtanak az általános és középiskolák uttorói, kiszistái, akik helytörténelmi adatokat, emlékeket gyűjtönek. a hetedik kerületben például a közelmúltban került elő az az eredeti klisé, amelynek segítségével az ellenállók hamis nyilts parancsokat és más katonai igazolványokat készítették./mti/

- . -

-1-

*Me*